

Briuselis, 2018 03 08
COM(2018) 113 final

2018/0048 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl Europos sutelktinio finansavimo paslaugų verslui teikėjų

(Tekstas svarbus EEE)

{SWD(2018) 56 final} - {SWD(2018) 57 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindas ir tikslai

Šiandien Komisija priėmė kapitalo rinkų sąjungos stiprinimo priemonių rinkinį kartu su komunikatu „Kapitalo rinkų sąjungos sukūrimas iki 2019 m. Metas spartinti darbus“. Rinkinį sudaro šis pasiūlymas, taip pat pasiūlymas dėl ES padengtųjų obligacijų reglamentavimo sistemos, pasiūlymas sudaryti palankesnes sąlygas tarpvalstybiniu mastu platinti investicinių fondų vienetus, pasiūlymas dėl taikytinos teisės, kai reikalavimų perleidimas daro poveikį tretiesiems asmenims, ir Komunikatas dėl taikytinos teisės, kai vertybinių popierių sandoriai daro poveikį nuosavybės teisėms.

Ši iniciatyva iš dalies susijusi su Komisijos prioritetu sukurti kapitalo rinkų sąjungą; jos tikslas – suteikti daugiau galimybių novatoriškoms bendrovėms, pradedančiosioms įmonėms ir kitoms nebiržinėms bendrovėms gauti finansavimą¹.

Dėl struktūrinės informacijos asimetrijos šiandien šioms bendrovėms tebėra sunku gauti finansavimą, ypač kai jos pereina iš pradedančiosios įmonės etapo į plėtros etapą. Dažnai brangu pernelyg pasikliauti trumpalaikėmis neužtikrintomis banko paskolomis. Be to, 2008 m. finansų krizė smarkiai paveikė banko paskolų, teikiamų tiek pradedančiosioms įmonėms, tiek MVĮ, apimtį, kurios vis dar nepasiekė ikikrizinio lygio, o lėšų trūkumas tapo svarbia pradedančiųjų įmonių žlugimo priežastimi. Šios problemos dar opesnės valstybėse narėse, kuriose kapitalo rinkos ir bankų sistema mažiau išplėtotos.

Sutelktinis finansavimas yra naujo pavidalo technologijomis grindžiama finansinė paslauga, kuri gali labiau padėti investuotojams surasti verslo projektų, kuriems reikia lėšų. Sutelktinio finansavimo platformos veikia kaip investuotojų ir įmonių tarpininkai: leidžia investuotojams lengviau nustatyti ir paremti projektus, kurie juos domina. Sutelktinis finansavimas gali tapti svarbiu nebankinio finansavimo šaltiniu, taigi padėti siekti visa apimančių kapitalo rinkų sąjungos tikslų – remti tvaresnę finansinę integraciją ir privačias investicijas, kad būtų kuriamos darbo vietos ir augtų ekonomika. Sutelktinis finansavimas vis labiau įsitvirtina kaip svarbi pradedančiųjų įmonių ir įmonių ankstyvuoju etapu „finansavimo kopėčių“ dalis, kai jos paprastai finansuojamos šeimos, draugų ir savo lėšomis iki vėlesnių plėtros etapų, kai jomis pradeda domėtis rizikos kapitalo ar netgi privataus kapitalo fondai. Todėl sutelktinis finansavimas gali tapti alternatyva neužtikrintoms bankų paskoloms, kurios dabar yra pagrindinis MVĮ išorės finansavimo šaltinis, ypač pradžioje veiklos laikotarpiu.

Komisijos tarnybos kelerius metus stebėjo sutelktinio finansavimo rinkos plėtrą. 2014 m. paskelbtame komunikate² ir 2016 m. gegužės mėn. paskelbtame tarnybų darbiniam dokumente³ prieita prie išvados, kad tuo metu nebuvo stiprių argumentų už ES lygmens

¹ 2015 m. liepos 9 d. Europos Parlamento rezoliucijoje dėl kapitalo rinkų sąjungos kūrimo taip pat teigiama, kad „KRS derėtų sukurti tinkamą reguliavimo aplinką, kuri skatina tarpvalstybinę prieigą prie informacijos apie įmones, suinteresuotas paskolų, nuosavo kapitalo ir kvazinuosavo kapitalo struktūromis, kad būtų skatinama dažniau naudoti ne bankų teikiamo finansavimo modelius, įskaitant sutelktinį finansavimą ir tarpusavio skolinimą.“ 2015 m. liepos 9 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl kapitalo rinkų sąjungos kūrimo (2015/2634(RSP)), 47 punktą, pateikiama <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P8-TA-2015-0268+0+DOC+PDF+V0//E>.

² Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Visuomenės finansavimo galimybių naudojimas Europos Sąjungoje“ (COM(2014) 172 *final*, 2014 3 27).

³ SWD(2016) 154 *final*, skelbiamas adresu <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10102/2016/EN/10102-2016-154-EN-F1-1.PDF>.

politiką. Tuo tarpu Komisijos tarnybos įsipareigojo stebėti šią rinką ir per tą laiką, rengdamos konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis ir atlikdamos išorės tyrimus, surinko reikšmingų įrodymų apie tarpvalstybinės veiklos ir vidaus rinkos plėtros kliūtis. Be to, toliau vykusi Europos sutelktinio finansavimo sektoriaus koncentracija keliose valstybėse narėse parodė, kad būtina, jog šiuo finansavimo metodu lėšų ieškantys subjektai ir investuotojai galėtų plačiau pasinaudoti visose valstybėse narėse.

Šiuo pasiūlymu sukuriamas investicijomis ir skolinimu grindžiamo sutelktinio finansavimo platformų Europos ženklas: sudaromos galimybės plėtoti tarpvalstybinę veiklą ir siekiama proporcingai spręsti rizikos problemas. Pasiūlymu siekiama sudaryti sąlygas, kad būtų lengviau plėtoti sutelktinio finansavimo paslaugas visoje vidaus rinkoje ir kartu didinti galimybes verslininkams, pradedančiosioms įmonėms, veiklą plečiančioms įmonėms ir MVĮ apskritai gauti finansavimą. Todėl neatlyginama parama ir apdovanojimu grindžiamas sutelktinis finansavimas į šios iniciatyvos taikymo sritį neįtraukiamas. Įtraukti tokius verslo modelius būtų neproporcinga, nes jie nėra susiję su finansavimo produktais ir informacijos asimetrijomis, kuriuos tie produktai sukuria. Be to, ES vartotojų apsaugos teisės aktai jau taikomi apdovanojimu grindžiamam sutelktiniam finansavimui, kuriam nustatytos griežtos vartotojų apsaugos taisyklės.

Šis pasiūlymas netaikomas toms paslaugoms, kurios teikiamos projekto savininkams, kurie apibūdinami kaip vartotojai, kaip apibrėžta Direktyvos 2008/48/EB 3 straipsnio a punkte. Todėl į pasiūlymą neįtrauktas skolinimas vartotojams vartojimo tikslais, nes tai nėra skolinimas verslui ir jis iš dalies patenka į galiojančių ES teisės aktų taikymo sritį, t. y.: i) kai vartotojas gauna paskolą asmeniniam vartojimui ir vykdo kitą nei profesinę veiklą, ši veikla patenka į Vartojimo kredito direktyvos sritį; ii) o jeigu vartotojas gauna nekilnojamojo turto paskolą, ši veikla patenka į Hipotekos kredito direktyvos sritį.

Šiuo pasiūlymu taip pat siekiama suteikti investuotojams reikiamos informacijos apie sutelktinį finansavimą, taip pat informacijos apie pagrindinę riziką. Siekiant didinti investuotojų pasitikėjimą šiomis naujoviškomis paslaugomis, šiuo pasiūlymu taip pat reikalaujama, kad sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai taikytų reikiamas apsaugos priemones ir sumažintų tikimybę, kad rizika materializuosis.

• Derėjimas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis

Sutelktinio finansavimo paslaugų teikimas iki šiol dar nebuvo nustatomas ES lygmens veiksmis. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai savo verslo modelius pritaikydavo prie labai skirtingų nacionalinių sistemų, ir jiems nacionalinės kompetentingos institucijos taiko galiojančią ES ir nacionalinę tvarką. Kadangi verslo modeliai yra dinamiški, o galiojančius ES teisės aktus valstybės narės aiškina skirtingai, atsirado įvairių sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų reguliavimo sistemų, pagal kurias jie visiškai nereguliuojami, ir tokių, pagal kurias jiems griežtai taikomos investuotojų apsaugos taisyklės. Kai kurios valstybės narės iki šiol yra nustačiusios specialią nacionalinę sutelktinio finansavimo tvarką, o kitos reikalauja, kad sutelktinio finansavimo platformos gautų licenciją ir veiktų pagal galiojančius ES teisės aktus, kaip antai Finansinių priemonių rinkų direktyvą (FPRD II), Mokėjimo paslaugų direktyvą (MPD) ir Alternatyvaus investavimo fondų valdytojų direktyvą (AIFVD).

Šiuo Europos sutelktinio finansavimo teisinės sistemos pasiūlymu nesiekama kištis į specialią nacionalinę tvarką arba galiojančias licencijas, taip pat licencijas pagal FPRD II, MPD ar AIFVD, bet norima sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams suteikti galimybę teikti prašymą dėl ES ženklo, kuris jiems padėtų pagal tam tikras sąlygas plėtoti savo veiklą visoje Sąjungoje.

- **Derėjimas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Pasiūlymu, atsižvelgiant į Komisijos prioritetą sukurti kapitalo rinkų sąjungą, siekiama suteikti daugiau galimybių novatoriškoms bendrovėms, MVI ir kitoms nebiržinėms bendrovėms gauti finansavimą. Šiuo pasiūlymu sudaromos sąlygos sutelktinio finansavimo platformoms plėtoti veiklą Europos rinkose ir kartu siekiama padėti pradedančiosioms įmonėms ir MVI gauti alternatyvių kapitalo išteklių, atsižvelgiant į kitas iniciatyvas, pvz., Europos rizikos kapitalo fondų programą, kuriomis siekta padėti šiems subjektams lengviau gauti finansavimą.

Ši iniciatyva taip pat įtraukta į „FinTech“ (finansinių technologijų) veiksmų planą, kurį Europos Komisija parengė, kad padėtų geriau suvokti technologijas ir sudarytų sąlygas jomis remti finansinių paslaugų sektorių. Finansinių paslaugų sektorius iš tiesų yra didžiausias skaitmeninių technologijų vartotojas ir pagrindinis mūsų visuomenės skaitmeninės transformacijos variklis. Šios naujos technologijos keičia vartotojų ir bendrovių naudojimosi paslaugomis būdą, taip pat didina jų gebėjimą suprasti ir įvertinti riziką. „FinTech“ atveju Komisija siekia pasirinkti labiau į inovacijas orientuotą požiūrį, sudarydama palankesnę reguliavimo aplinką, kurioje novatoriškos finansinės paslaugos, produktai ir sprendimai galėtų būti diegiami visoje ES investuotojams ir bendrovėms vienodai saugioje ir finansiškai stabilioje aplinkoje.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Tėsinis pagrindas**

Tėsinis šio pasiūlymo pagrindas – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 114 straipsnis, kuriuo leidžiama priimti priemones valstybių narių nuostatoms, skirtoms vidaus rinkai sukurti ir jos veikimui užtikrinti, suderinti.

Dabar sutelktinio finansavimo srityje vidaus rinka pasinaudoti negalima, nes nėra tam skirtos ir darnios reguliavimo ir priežiūros tvarkos. Nors kai kurios valstybės narės taiko dabar galiojančias finansinių paslaugų sistemas sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams, kitos leidžia jiems veikti pagal reguliavimo sistemos išimtis, kurios taikomos specialioms verslo modeliams. Tuo tarpu vis daugiau valstybių narių įgyvendina specialią nacionalinę sistemą, kuri konkrečiai skirta sutelktinio finansavimo veiklai.

Taigi sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams taikomos skirtingos sistemos, taisyklės ir verslo modelių aiškinimai visoje Sąjungoje yra kliūtis galimam sutelktinio finansavimo veiklos plėtojimui ES lygmeniu. Dideli valstybių narių priimtų reguliavimo standartų ir įvairių teisės aktų taikymo sričių skirtumai yra kliūtis plėtoti sutelktinio finansavimo platformų veiklą visoje ES, nes jų verslo modelius reikėtų pritaikyti pagal kiekvieną jurisdikciją, kurioje dažnai reikalaujama daugybės nacionalinių leidimų ar registracijų, taip pat laikytis skirtingų nacionalinių įstatymų, be kita ko, rinkodaros ir vartotojų apsaugos srityse. Dėl to didėja sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų išlaidos, tėsinis sudėtingumas ir netikrumas, taip pat atsiranda nereikalingas rinkos susiskaldymas ir nepasiekiamas masto ekonomijos, trūksta nuoseklaus požiūrio į skaidumą ir finansinę riziką. Šie skirtumai trukdo kurti vidaus rinką ir jai sklandžiai veikti.

Dėl šios padėties ribojamos sutelktinio finansavimo platformų galimybės veikti kitose ES, ne vien nacionalinėje, rinkose, o sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų finansinės paskatos apsiriboja tik didesnėmis ES šalimis, kurių rinka pakankamai didelė. Dėl to savo ruožtu varžomos galimybės plėtoti integruotą ES sutelktinio finansavimo paslaugų vidaus rinką.

Kadangi nėra vidaus rinkos, investuotojai taip pat turi ribotas galimybes išskaidyti riziką. Yra svarbių ir inovatyvių sektorių, kaip antai technologijų, į kuriuos investuojant geografinis artumas nėra lemiamas veiksnys, taigi galima remtis tarptautiniais investuotojais. Tarptautiniams investuotojams sunku patekti į Europos sutelktinio finansavimo platformas dėl didelių pirmiau minėtų tarpvalstybinių kliūčių, nors vidaus rinkos auga sparčiai. Kadangi investuotojams sunku vykdyti tarpvalstybinę veiklą, atsiranda papildomų paieškos išlaidų ir Sąjungoje ribojamas laisvas kapitalo judėjimas.

Buvo pastebėta, kad kai kurios įmonės siekia įregistruoti juridinį subjektą ir ieškoti lėšų šalyse, kuriose sutelktinio finansavimo rinkos išplėtotos. Nors tam poveikį galėjo turėti ir kiti veiksniai, kaip antai vietos finansų ekosistema, tai reiškia, kad mažosios įmonės sektoriuose, kuriuose mažas gamybos veiksmų judumas, negalėtų pasinaudoti šiomis finansavimo galimybėmis, nebent jau egzistuoja veiksminga vidaus sutelktinio finansavimo rinka. Taigi, nesant galimybių platformoms ir investuotojams veikti tarpvalstybiniu mastu, įvairių sektorių įmonėms gali atsirasti kliūčių gauti finansavimą.

Šie skirtumai taip pat lemia nevienodas veiklos sąlygas platformų teikėjams dėl pastarųjų vietos, nes kitoje nacionalinių sienų pusėje veikia skirtingi verslo modeliai, taigi sutelktinio finansavimo paslaugų vidaus rinkai iškyla papildomų kliūčių. Pagrindiniai veiksniai: sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai skirtingai traktuojami ir jiems sudaromos nevienodos sąlygos, tarpvalstybinėje aplinkoje investuotojams kyla papildomas nepasitikėjimas, kuris siejamas su netikrumu ir didelėmis paieškos išlaidomis. Tačiau daug svarbiau yra tai, kad dėl skirtingo sutelktinio finansavimo paslaugų traktavimo ir joms taikomų sąlygų mažmeniniai investuotojai susiduria su dideliu teisiniu netikrumu ir nėra skatinami tokiomis paslaugomis naudotis, nes jų teisės menkai apsaugomos arba nėra tikrumo dėl tokios apsaugos, teisių gynimo priemonių ir nėra skaidrumo dėl kainodaros ir mokesčių, susijusių su investicijomis į projektus.

Nustatant vienodas įmonių veiklos ES sąlygas, pasiūlymu siekiama įveikti nacionalinių teisių sistemų skirtumus, dėl kurių ES lygmens rinka yra susiskaidžiusi, visoms suinteresuotosioms šalims, t. y. sutelktinio finansavimo platformoms, projektų savininkams ir investuotojams supaprastinti sudėtingą sistemą, sumažinti finansinę ir administracinę našą. Kartu juo siekiama užtikrinti vienodas sąlygas visiems paslaugų teikėjams, kurie naudoja tą patį ES ženklą.

- **Subsidiarumo principas**

Pagal SESV 4 straipsnį ES veiksmai, kuriais baigiama kurti vidaus rinka, turi būti įvertinami pagal Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 5 straipsnio 3 dalyje nustatytą subsidiarumo principą. Reikia nustatyti, ar pasiūlymo tikslų valstybės narės negalėtų pasiekti remdamosi savo nacionalinėmis teisės sistemomis ir ar dėl šio teisės akto masto ir poveikio tų tikslų geriau siekti ES lygmeniu.

Kadangi valstybės narės taiko skirtingus metodus ir skirtingai traktuoja sutelktinio finansavimo veiklą, išvardytų problemų vis gausėja. Speciali nacionalinė tvarka yra pagrindinė kliūtis platformoms ir dėl jos rinka toliau skaidoma, todėl tikslų negalima pasiekti atskirais valstybių narių veiksmais.

Komisijos tarnybos kelerius metus stebi rinką ir pripažino, kad skirtumai ir problemos didėja – todėl reikia imtis ES lygmens veiksmų. Kad tokius veiksmus reikia ryžtingai remti, rodo atliktais tyrimais ir surengtomis viešomis konsultacijomis surinkti įrodymai. Valstybės narės kol kas nesiėmė koordinavimo veiksmų dėl indėlių nepriimančių įstaigų skolinimo paslaugų taisyklių ir Finansinių priemonių rinkų direktyvos (FPRD) taisyklės investicijomis grindžiamo sutelktinio finansavimo platformoms ir toliau taikomos nepakankamai vienodai, kad būtų

galima vykdyti tarpvalstybinę veiklą. Veiksmams valstybės narės gali spręsti tik savo rinkos problemas – to nepakaktų siekiant sumažinti neigiamą poveikį vidaus rinkos veikimui.

Dėl tokios padėties galimybė gauti kapitalo rinkų finansavimą ankstyvuoju etapu įmanoma tik didesnėse ES šalyse ir atitinkamai investuotojų galimybės riboti riziką nepakankamos, nepriklausomai nuo to, kur jie geografiškai yra. Sukūrus ES lygmens sistemą būtų galima vidaus rinkoje išduoti sutelktinio finansavimo veiklos pasą. Dėl to atsirastų daugiau sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų tarpusavio konkurencijos ir mažesnes vidaus rinkas turinčios valstybės narės galėtų naudotis alternatyviais finansavimo šaltiniais. Be to, pradedančiosioms įmonėms ir MVĮ būtų teikiama daugiau kapitalo ir investuotojai galėtų naudotis alternatyviomis turto klasėmis.

- **Proporcingumo principas**

Pagal proporcingumo principą ES veiksmų turinys ir forma neturėtų viršyti to, kas būtina siekiant Sutarčių tikslų.

Šiandien sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams, norintiems siūlyti savo paslaugas kitose valstybėse narėse, tai daryti leidžiama, jeigu jie gauna vietos licenciją ir laikosi tos valstybės narės nacionalinės sutelktinio finansavimo tvarkos. Iš esmės tai reiškia, kad sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas turi vienu metu laikytis kelių šalių nacionalinės tvarkos, taip pat pritaikyti savo verslo modelį, jeigu paslaugas nori siūlyti tarpvalstybiniu mastu. Tai labai apsunkina sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų galimybes plėtoti savo siūlymus ES lygmeniu.

Sutelktinio finansavimo paslaugos daugiausia teikiamos projektams, pradedančiosioms įmonėms ankstyvuoju etapu ir MVĮ mažesnio masto kapitalo didinimo veiklai. Vis dėlto kai kuriose valstybėse narėse paslaugų teikėjai turi taikyti galiojančius sektoriaus teisės aktus, pvz., FPRD II ir FPRR. Tos taisyklės nedidelio masto veiklai gali būti neproporcingos. Be to, jos gali neatitikti paskirties. Sutelktinis finansavimas apima daug skirtingų verslo modelių, iš kurių ne visi gali būti aptarti, todėl tai gali turėti nenusipėjamą šalutinį reglamentavimo poveikį. Taigi, gali būti neįmanoma proporcingai apimti vis daugiau platformų derinant įvairius verslo modelius, kurie gali būti susiję su skolinimu ir investicijomis grindžiamais sandėriais.

Atskira savanoriška Europos lygmens sutelktinio finansavimo tvarka su Europos sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo ženklu, kurią platformos rinktųsi, jeigu norėtų vykdyti veiklą tarpvalstybiniu mastu, nepakeistų pritaikytų nacionalinių sutelktinio finansavimo sistemų, o suteiktų galimybių platformoms, kuriose norima vykdyti operacijas Europos lygmeniu ir vykdyti tarpvalstybinę veiklą. Taip būtų gana greitai ir labai sumažintos sutelktinio finansavimo platformų, naudojamų (arba kurias ketinama naudoti) tarpvalstybiniu mastu, patekimo į rinką išlaidos (reglamentavimo ir priežiūros išlaidos), nes leidimas joms būtų išduodamas vieną kartą. Kartu tokia tvarka būtų proporcingesnė nei pagal FPRD taisyklės taikoma tvarka. Siūloma paslaugų teikimo tvarka taip pat sudarytų sąlygas lanksčiau vykdyti gausenę platformų veiklą apimant kelis verslo modelius, nes taip nustatoma viena tvarka, kuri taikoma ir investicijomis grindžiamiems, ir skolinimu grindžiamiems modeliams (mažinamas reguliavimo netikrumas). Tokiu požiūriu taip pat būtų užtikrinama, kad tvarka būtų perspektyvi, atsižvelgiant į sparčią sektoriaus plėtrą ir skirtingų priemonių naudojimą.

Tinkamiausia galimybė taip pat derėtų su teisine sistema, nes ji leidžia kartu su šia tvarka veikti nustatytoms finansinėms programoms kartu su išimtimi, suderinta su 1 mln. EUR parametru, nustatytu dar kitame ES teisės akte ir būtent Reglamente (ES) Nr. 2017/1129 dėl prospekto, kuris turi būti skelbiamas, kai vertybiniai popieriai siūlomi viešai arba įtraukiami į

prekybos reguliuojamoje rinkoje sąrašą⁴. Pagal tokį požiūrį būtų mažinama reguliacinio arbitražo rizika ir kartu sudaromos sąlygos tarpvalstybinei veiklai pagal tvirtą investuotojų apsaugos ir finansinio stabilumo sistemą.

- **Priemonės pasirinkimas**

SESV 114 straipsniu leidžiama priimti teisės aktus reglamento arba direktyvos pavidalu. Kaip ES ženklas čia pasirinktas reglamentas turi būti tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse, kad būtų veiksmingas.

Antra, siūlomu reglamentu nustatomi suderinti sutelktinio finansavimo platformoms, dėl kurių norima teikti prašymą gauti atitinkamą veiklos leidimą, taikomi reikalavimai, taigi šiai sričiai neturi būti taikomos konkrečios nacionalinės taisyklės. Todėl šiuo atveju reglamentas yra tinkamesnis nei direktyva. Tačiau bet kurie elementai, kurie nepatenka į šio pasiūlymo taikymo sritį, būtų reglamentuojami nacionalinėmis taisyklėmis, taip pat nuostatos, kuriomis perkeliamos taikomų ES direktyvų nuostatos.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Atsiliepimuose į Komisijos viešas konsultacijas dėl sutelktinio finansavimo (2013 m.), dėl žaliosios knygos dėl kapitalo rinkų sąjungos (2014 m.), dėl kapitalo rinkų sąjungos veiksmų plano laikotarpio vidurio peržiūros (2017 m.) ir dėl „FinTech“ (2017 m.) gauta kokybinių įrodymų, kad reikia parengti poveikio vertinimą. Konsultacijų dėl žaliosios knygos dėl kapitalo rinkų sąjungos respondentai nurodė keletą kliūčių, kurios trukdo kurti tinkamai reguliuojamas sutelktinio finansavimo platformas: reglamentavimo kliūtis, tai, kad mažai informacijos, o jos kokybė prasta, ir kitas kliūtis, pavyzdžiui, kad trūksta antrinių rinkų ir yra mokestinių kliūčių. Kai kurių respondentų nuomone, ES įsikišus būtų lengviau vykdyti tarpvalstybinius sandorius ir jie kainuotų mažiau. Dauguma konsultacijų dėl kapitalo rinkų sąjungos veiksmų plano laikotarpio vidurio peržiūros respondentų teigė panašiai, pasisakydami už tinkamos sutelktinio finansavimo teisinės sistemos plėtojimą visoje ES, siekiant užtikrinti tinkamą investuotojų ir vartotojų apsaugą, kad būtų sukurta pakankamo dydžio rinka.

Komisija surengė viešas konsultacijas dėl pasiūlymo „FinTech“. Siekiant konkurencingesnio ir novatoriškesnio Europos finansų sektoriaus“. Per viešas konsultacijas iš viso gauti 226 atsiliepimai, kuriuos pateikė pavieniai asmenys, sektoriaus atstovai (gana įvairūs rinkos dalyviai), nacionalinės ir Europos reguliavimo ir priežiūros institucijos, vartotojai ir profesinės sąjungos. 2017 m. rugsėjo 12 d. paskelbta viešų konsultacijų atsiliepimų santrauka kartu su išsamia pavienių atsiliepimų santrauka. Apskritai respondentai laikėsi nuomonės, kad nacionalinė sutelktinio finansavimo Europoje reguliavimo tvarka turi tiesioginį poveikį sutelktinio finansavimo sektoriaus plėtrai. Tokios nuomonės laikėsi įvairių rūšių respondentai (privatūs asmenys, privačios organizacijos, valdžios institucijos ir tarptautinės organizacijos). Beveik pusė respondentų, kurie pareiškė nuomonę šiuo klausimu, mano, kad nacionalinė reguliavimo tvarka trukdo tarpvalstybinei sutelktinio finansavimo veiklai ir kad reikia derinimo ES lygmeniu. Be to, buvo pabrėžta, kad Europos rinka susiskaidžiusi, nes įvairios valstybės narės priėmusios skirtingą tvarką. Kai kurie taip pat teigė, kad tarpvalstybinės veiklos kliūtys sugretinus nacionalinį reglamentavimą paskatino tikrą konkurenciją, todėl

⁴ OL L 168, 2017 6 30, p. 12.

platformoms sunkiau ir brangiau plėtoti veiklą ir pasiekti reikiamą dydį, kad būtų pelningos ilguoju laikotarpiu.

Be to, Komisijos tarnybos surengė keletą praktinių seminarų konsultuodamosi su valstybėmis narėmis, verslo asociacijomis ir jų nariais. Surengti trys sutelktinio finansavimo reguliavimo praktiniai seminarai su valstybėmis narėmis (2014 m. gruodžio mėn., 2016 m. vasario mėn. ir 2017 m. lapkričio mėn.) vykdant Europos vertybinių popierių komiteto ekspertų grupės darbą. Ekspertai atkreipė dėmesį į keletą problemų, kurias būtų galima spręsti siekiant išvengti teisinių kliūčių ir skatinti sutelktinio finansavimo veiklą ES, pavyzdžiui, keičiantis informacija, renkant duomenis, kuriant bendrą taksonomiją, remiant pasų išdavimą ir labiau suderintus vertybinių popierių emisijas, kuri neviršija nustatytos ribos, informacijos atskleidimo reikalavimus. Komisijos tarnybos 2015 m. taip pat įsteigė Europos sutelktinio finansavimo suinteresuotųjų šalių forumą – susijusių suinteresuotųjų šalių grupių ir nacionalinių institucijų asociacijų atstovų ekspertų grupę. Galiausiai 2017 m. birželio mėn. surengtas praktinis seminaras tarpvalstybinio sutelktinio finansavimo klausimais dėl tyrimo „Tarpvalstybinio sutelktinio finansavimo plėtojimo ES rinkos ir reguliavimo kliūčių nustatymas“.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Pasiūlymas grindžiamas išsamiu dokumentiniu tyrimu, išorės tyrimais, tikslinėmis konsultacijomis, interviu, tikslinėmis grupėmis, praktiniais seminarais ir kt. Panaudota medžiaga buvo renkama nuo 2013 m., kai Komisija pradėjo stebėti rinką. Tai buvo susitikimai su suinteresuotosiomis šalimis, Komisijos vardu ir sektoriaus suinteresuotųjų šalių atlikti tyrimai, tarnybų darbiniai dokumentai, priežiūros institucijų nuomonės ir konsultacijos, tyrimai ir akademiniai tyrimų dokumentai. Buvo užsakytas tyrimas, kuriuo siekta nustatyti tarpvalstybinio sutelktinio finansavimo paslaugų teikimo kliūtis.

- **Poveikio vertinimas**

Prie šio pasiūlymo pridėdamas poveikio vertinimas pateiktas 2017 m. lapkričio 18 d. Jį Reglamentavimo patikros valdyba (toliau – RPV) patvirtino 2017 m. gruodžio 15 d.

RPV paprašė iš dalies pakeisti projekto poveikio vertinimą, siekdama paaiškinti i) iniciatyvos pagrindą bei skubą ir kaip Komisijos pozicija keitėsi pastaraisiais metais, taip pat labiau paaiškinant dėmesį novatoriškų verslininkų, mažųjų įmonių ir pradedančiųjų įmonių ypač ankstyvo finansavimo poreikiams; ii) kiek pasiūlymas yra perspektyvus ir gali apimti pokyčius ateityje; iii) reguliavimo susiskaidymo svarbą, palyginti su pasiūlyme nenagrinėjamomis kliūtimis; iv) papildomus tarpvalstybinės veiklos paklausos įrodymus; v) pasiūlymo ir galiojančių ES sektorių ir nacionalinės teisės aktų sąveiką; vi) atitinkamos priežiūros institucijos pasirinkimo pagrindimą ir pasiūlymo poveikį Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai. Poveikio vertinimas atitinkamai iš dalies pakeistas.

Poveikio vertinime prieita prie išvados, kad ES verslo finansavimui skirtos sutelktinio finansavimo rinkos yra didžia dalimi nepakankamai išvystytos, palyginti su kitomis stipriausios ekonomikos šalimis, tačiau svarbiausia, kad jos negali tinkamai veikti tarpvalstybinio mastu. Dėl suskaidytos ir prieštaringos reguliavimo tvarkos sutelktinio finansavimo platformos negali plėtoti veiklos ir laisvai teikti savo paslaugų visos Europos lygmeniu. Panašiai ir investuotojai nelinkę dalyvauti tarpvalstybinėje veikloje, nes trūksta pasitikėjimo tomis platformomis ir jų suskaidytais paslaugų teikimui taikomomis reguliavimo sistemomis. Siekiant šias problemas spręsti, poveikio vertinime išskirtos ir išnagrinėtos šios politikos galimybės:

- (1) atskaitos scenarijus – nesiimama jokių ES lygmens veiksmų;

- (2) 1 galimybė – remiamasi reputacijos kapitalu: nustatomi minimalūs standartai ir geriausia patirtis;
- (3) 2 galimybė – produktais grindžiamas metodas: sutelktinis finansavimas suderinamas su galiojančiu ES bendru taisyklių sąvadu;
- (4) 3 galimybė – papildomas paslaugomis grindžiamas sprendimas: Europos sutelktinio finansavimo paslaugų tiekėjams skirta tvarka.

Pagal pirmąją (atskaitos scenarijaus) galimybę išnagrinėjami rinkos pokyčiai, jeigu nebuvo imtasi jokių ES masto veiksmų. Nesiimant veiksmų, sutelktinio finansavimo platformoms bus dar sunkiau plėtoti tarpvalstybinę veiklą, o dėl gausėjančių prieštarų nacionalinės tvarkos nuostatų atsiras investuotojų apsaugos ir rinkos vientisumo spragų.

Antra galimybė grindžiama tuo, kad visoje ES būtų įmanoma nustatyti minimalius suderintus elementus ir juos derinti su geriausia patirtimi. Šios galimybės taip pat atsisakyta, nes atsirastų pernelyg didelis reguliavimo netikrumas dėl saviregulavimo vykdymo užtikrinimo mechanizmo ir jo sąveikos su jau galiojančia nacionaline tvarka.

Pagal trečiąją galimybę numatoma remiantis dabartine ES teisine sistema, pavyzdžiui, FPRD, priimti sutelktinio finansavimo paslaugas reglamentuojančias nuostatas ir sukurti atskirą skolinimu grindžiamą sutelktinio finansavimo paslaugų teikimo veiklai skirtą tvarką (Europos masto sistemos šiuo metu nėra). Šią sutelktinio finansavimo tvarką taip pat atsisakyta įtraukti į ES bendrą taisyklių sąvadą, nes tai nėra tiek ekonomiškai, kiek kitos galimybės, kuriomis pasiekama panašių vientisumo ir skaidrumo rezultatų.

Pagal ketvirtąją ir tinkamiausią galimybę sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams būtų suteikiamas ES ženklas: jam leidimas būtų išduodamas ir jo priežiūra būtų vykdoma ES lygmeniu pagal ES tvarką. Ši galimybė apima lankstumą nustatant verslo modelius (galima laisvai pasirinkti: vykdyti veiklą pagal ES ženklą arba toliau vykdyti veiklą pagal nacionalinę tvarką) ir proporcingą investuotojų apsaugą bei organizacines taisykles. Be to, išsami paso mechanizmo tvarka taip pat yra ekonomiškai priemonė siekiant plėtoti paslaugas pagal bendrą sistemą, mažinti reguliavimo netikrumą ir mažinti administracinę naštą.

• **Pagrindinės teisės**

ES yra įsipareigojusi laikytis pagrindinių teisių apsaugos aukštų standartų ir pasirašiusi įvairius susitarimus dėl žmogaus teisių. Šiuo atžvilgiu nėra tikėtina, kad pasiūlymas turėtų tiesioginį poveikį šioms teisėms, išvardytoms pagrindiniuose JT susitarimuose dėl žmogaus teisių, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, kuri yra neatskiriama ES sutarčių dalis, ir Europos žmogaus teisių konvencijoje (EŽTK).

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Tinkamiausia galimybė turi poveikio Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (toliau – ESMA) išlaidoms ir administracinei naštai. Šių išlaidų mastas ir pasiskirstymas priklausys nuo tikslų reikalavimų Europos sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams ir susijusių priežiūros bei stebėsenos užduočių.

Darant prielaidą, kad ESMA bus atsakinga už 25 Europos sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų leidimų išdavimą ir priežiūrą pirmaisiais įgyvendinimo metais (2020 m.), tais metais išlaidos (atskaičius sektoriaus mokesčius) apytikriai bus 1 637 000 EUR. Į šią apskaičiuotą sumą taip pat įtraukta pusė 500 000 EUR vienkartinių išlaidų per pirmuosius dvejus metus būtinoms IT sistemoms atnaujinti. Atsižvelgiant į tai, kad Europos sutelktinio finansavimo

sektorius vis dar naujas ir jame daugiausia veikia nedidelės platformos, kurių pajamos nedidelės, Europos sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų mokesčiai sumažinami iki tinkamos ribos.

5. KITI ELEMENTAI

- **Igyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Netaikoma.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Pasiūlymu siekiama nustatyti vienodas sutelktinio finansavimo ES lygmeniu taisykles. Juo nekeičiamos jau galiojančios nacionalinės sutelktinio finansavimo taisyklės. Pagal šį pasiūlymą sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas gali rinktis, ar teikti arba toliau teikti paslaugas šalies viduje pagal taikytiną nacionalinę teisę (taip pat jeigu valstybė narė pasirenka taikyti FPRD II sutelktinio finansavimo veiklai), ar prašyti veiklos leidimo teikti sutelktinio finansavimo paslaugas pagal siūlomą reglamentą. Tais atvejais, kai veiklos leidimas suteikiamas pagal ES taisykles, jis apima ir paslaugų teikimą konkrečioje valstybėje narėje, ir tarpvalstybiniu mastu. Jeigu teikėjas nusprendžia taikyti ES taisykles, veiklos leidimas pagal taikomas nacionalines taisykles panaikinamas. Pagal šį reglamentą išduodami veiklos leidimai leistų sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams teikti sutelktinio finansavimo paslaugas visose valstybėse narėse naudojantis vienu pasu.

1 straipsnyje apibrėžiamas dalykas; visų pirma 1 straipsnyje nustatoma, kad reglamentas taikomas sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams ir nustatomi vienodi reikalavimai, taikytini jų veiklai, organizacijai, veiklos leidimams ir nuolatinei priežiūrai. 2 straipsnyje apibrėžiama taikymo sritis: reglamentas taikomas tik tiems juridiniams asmenims, kurie nusprendžia prašyti veiklos leidimo pagal 11 straipsnį, ir kuriems pagal tą straipsnį toks leidimas išduodamas. Jame taip pat numatomos išimtys: šis reglamentas neturėtų būti taikomas sutelktinio finansavimo paslaugoms, kurios teikiamos vartotojams, kaip apibrėžta Direktyvos 2008/48/EB 3 straipsnio a punkte, sutelktinio finansavimo paslaugoms, kurias teikia juridiniai asmenys, kuriems išduotas investicinių įmonių veiklos leidimas pagal Direktyvos 2014/65/ES 7 straipsnį, arba sutelktinio finansavimo paslaugai, kurią teikia fiziniai arba juridiniai asmenys, kuriems veiklos leidimas tam tikslui išduotas pagal nacionalinę teisę. Pagal šią nuostatą asmenims, kuriems išduotas sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo veiklos leidimas ir kurie nori toliau teikti paslaugas, nepatenkančias į šio reglamento taikymo sritį, jų nebegalėtų teikti pagal veiklos leidimą, išduotą pagal šį reglamentą. Tokie asmenys, kurie teikia tarpvalstybines investicijomis grindžiamo sutelktinio finansavimo paslaugas, turėtų gauti veiklos leidimą pagal Direktyvą 2014/65/ES, o jų sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo veiklos leidimas pagal šį reglamentą turėtų būti panaikintas.

3 straipsnyje išdėstomos šiame reglamente vartojamų terminų, visų pirma „sutelktinio finansavimo paslaugų“, „sutelktinio finansavimo platformos“, „sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo“, „sutelktinio finansavimo siūlymo“ ir kt., apibrėžtys. Svarbu, kad, atsižvelgdama į rinkos pokyčius, technologijų pokyčius ir patirtį, Komisija gali priimti deleguotuosius aktus, kuriuose nurodytų papildomus 2 straipsnyje pateiktų apibrėžčių techninius elementus.

II skyriuje išdėstomos sutelktinio finansavimo paslaugų (4 straipsnis), veiksmingo ir apdairaus valdymo (5 straipsnis) ir skundų nagrinėjimo (6 straipsnis) nuostatos. Pagal tas nuostatas sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai visada privalo laikytis organizacinių

reikalavimų, o fiziniai asmenys, kurie įgalioti valdyti sutelktinio finansavimo paslaugų teikėją, turėtų turėti tinkamų gebėjimų ir profesinės patirties. Kalbant apie interesų konfliktą (7 straipsnis), sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas privalo naudoti ir efektyviai vykdyti organizacines ir administracines priemones, siekdamas imtis visų pagrįstų veiksmų, kuriais būtų išvengiama interesų konfliktų, turinčių neigiamą poveikį jo klientų interesams. Taip pat reikalaujama, kad sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai imtųsi visų tinkamų veiksmų, siekdami nustatyti tarpusavio, įskaitant jų vadovų, darbuotojų arba tiesiogiai ar netiesiogiai su jais kontrolės ryšiais susijusių asmenų ir klientų, arba tarp vieno kliento ir kito kliento atsirandančius interesų konfliktus, kurie gali kilti teikiant bet kokias paslaugas, jų išvengti arba juos valdyti. Veiklos rangos ir klientų turto saugojimo taisyklės išdėstomos 8 ir 9 straipsniuose.

III skyriuje pateikiamos veiklos leidimų ir nuolatinės priežiūros reikalavimų nuostatos. Konkrečiai 10 straipsnyje nustatomas reikalavimas gauti veiklos leidimą ir išdėstytos sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams taikomos veiklos leidimo sąlygos. Visų pirma, kad gautų ESMA veiklos leidimą, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai turi atitikti tam tikrus kriterijus. 10 straipsnyje taip pat nustatoma veiklos leidimų išdavimo ir atsisakymo juos išduoti tvarka. 11 straipsnyje reikalaujama, kad ESMA sukurtų viešą ir atnaujinamą visų sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų registrą. 12 straipsnyje nurodoma, kad sutelktinio finansavimo paslaugos turi būti teikiamos ESMA prižiūrint. 13 straipsnyje pateikiamos veiklos leidimo panaikinimo nuostatos.

IV skyriuje pateikiamos investuotojų apsaugos ir skaidumo nuostatos. Pagal 14 straipsnį visa sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų klientams teikiama informacija, be kita ko, rinkodaros pranešimai, privalo būti išsamūs, aiškūs ir teisingi. 15 straipsnyje pateikiamas pradinis potencialaus kliento tinkamumo vertinimas ir nurodoma, kad platformose investuotojams siūloma galimybė modeliuoti savo galimybes patirti nuostolių. 16 straipsnyje aptariami pagrindinės informacijos apie investiciją dokumento elementai ir turinys, taip pat jo forma ir kiti reikalavimai. 17 ir 18 straipsniuose atitinkamai reglamentuojami skelbimų lenta ir investuotojo teisė susipažinti su įrašais.

V skyriuje pateikiamos nuostatos dėl rinkodaros pranešimų. 19 straipsnyje konkrečiai išdėstomi rinkodaros pranešimams taikomi išsamūs reikalavimai, o 20 straipsnyje reikalaujama, kad nacionalinės kompetentingos institucijos savo interneto svetainėse skelbtų ir atnaujintų nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus, taikomus sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų rinkodaros pranešimams.

VI skyriuje išdėstomos išsamios ESMA įgaliojimų, kompetencijos sričių ir teisės neatskleisti profesinės paslapties (21 straipsnis), prašymo pateikti informaciją (22 straipsnis), bendrų tyrimų (23 straipsnis), patikrinimų vietoje (24 straipsnis), keitimosi informacija (25 straipsnis), profesinės paslapties (26 straipsnis), ESMA priežiūros priemonių (27 straipsnis), taip pat administracinių sankcijų ir kitų priemonių, visų pirma baudų (28 straipsnis), periodiškai mokamų baudų (29 straipsnis), baudų paskelbimo, pobūdžio, mokėjimo užtikrinimo (30 straipsnis) ir atitinkamų priežiūros priemonių nustatymo ir baudų skyrimo procedūros taisyklių (31 straipsnis) nuostatos.

32 straipsnyje nustatomi reikalavimai dėl atitinkamų asmenų išklausymo, o 33 straipsnyje – dėl neribotos Teisingumo Teismo jurisdikcijos dėl ESMA sprendimų. Pagal 34 straipsnį ESMA turėtų galėti sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams taikyti mokesčius pagal reglamentą ir pagal reglamentą priimtus deleguotuosius aktus. 35 straipsnyje numatoma galimybė ESMA pagal ESMA gaires perduoti konkrečias priežiūros užduotis valstybių narių kompetentingoms institucijoms.

Dėl sutelktinio finansavimo, kaip ir bet kurios kitos finansinės paslaugos, gali atsirasti pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo rizikos. Todėl reglamente numatomos atitinkamos apsaugos priemonės tokios praktikos vykdymo rizikai mažinti. Visų pirma 9 straipsnyje reikalaujama, kad mokėjimai už sutelktinio finansavimo sandorius vyktų per subjektus, kuriems leidimai išduoti pagal Mokėjimo paslaugų direktyvą (MPD), taigi, kuriems taikoma Ketvirtoji kovos su pinigų plovimu direktyva, nesvarbu, ar mokėjimus platformoje vykdo patys subjektai ar trečioji šalis. 9 straipsnyje taip pat nustatoma, kad sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai privalo užtikrinti, kad projektų savininkai sutelktinio finansavimo siūlymų lėšas arba bet kokią mokėjimą priimtų per subjektą, kuriam išduotas leidimas pagal MPD. 10 straipsnyje nustatomi vadovų geros reputacijos reikalavimai, t. y. neturėti teistumo pagal kovos su pinigų plovimu teisės aktus. 13 straipsnyje reikalaujama, kad nacionalinės kompetentingos institucijos, be kita ko, pagal Direktyvos (ES) 2015/849 nuostatas paskirtos nacionalinės kompetentingos institucijos, ESMA praneštų apie bet kokius svarbius klausimus pagal Kovos su pinigų plovimu direktyvą ir susijusius su sutelktinio finansavimo platforma. Remdamasi tokia informacija vėliau ESMA gali panaikinti licenciją. 38 straipsnyje nustatoma, kad siekdama toliau užtikrinti finansinį stabilumą pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos prevencijos priemonėmis, Komisija turėtų įvertinti būtinybę įpareigoti sutelktinio finansavimo teikėjus laikytis nacionalinių nuostatų, kuriomis įgyvendinamos Direktyvos (ES) 2015/849 nuostatos dėl pinigų plovimo ar teroristų finansavimo, bei įpareigojimo proporcingumą ir tokių sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų įrašymą į įpareigotųjų subjektų sąrašą siekiant Direktyvos (ES) 2015/849 tikslų.

VII skyriuje nustatoma įgaliojimų delegavimo galimybė, kad būtų galima priimti Komisijos deleguotuosius aktus. Į šio reglamento pasiūlymą įtraukti įgaliojimai Komisijai priimti deleguotuosius aktus, kuriuose nurodomi tam tikri elementai, reikalavimai ir tvarka, kaip nustatyta reglamente.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**dėl Europos sutelktinio finansavimo paslaugų verslui teikėjų**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę⁵,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁶,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) sutelktinis finansavimas yra vis labiau pripažįstama mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) alternatyvaus finansavimo forma ankstyvuoju įmonės augimo etapu, kai paprastai remiamasi smulkiomis investicijomis. Sutelktinis finansavimas yra naujos rūšies tarpininkavimas, kai sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas su klientais bendrauja skaitmeninėje platformoje pats neprisiimdamas rizikos, kad galimiems investuotojams surastų įmonių, kurios ieško lėšų akcinio kapitalo daliai arba kitai perleidžiamaisiais vertybiniais popieriais grindžiamai daliai, nepriklausomai nuo to, ar dėl tų lėšų bus sudaryta paskolos sutartis. Todėl tikslinga į šio reglamento taikymo sritį įtraukti ir skolinimu grindžiamą sutelktinį finansavimą, ir investicijomis grindžiamą sutelktinį finansavimą, nes tai yra palyginami galimi verslo finansavimo variantai;
- (2) mažoms ir kuriamoms įmonėms labai sunku gauti lėšų, ypač kai pradedančioji įmonė pereina į plėtros etapą. Tokioms įmonėms sutelktinis finansavimas gali padėti sudaryti sąlygas gauti finansavimą ir taip užbaigti kurti kapitalo rinkų sąjungą. Tai, kad tokios įmonės negali gauti finansavimo, yra problema net ir tose valstybėse narėse, kuriose galimybės gauti banko finansavimą išliko nepakitusios per visą finansų krizę. Sutelktinis finansavimas tapo įprasta projekto ar įmonės, kuriems paprastai lėšas teikia labai daug žmonių arba organizacijų, finansavimo praktika, kai per interneto platformas piliečiai, organizacijos ir įmonės, be kita ko, verslą pradedančios įmonės, sutelkia palyginti nedideles pinigų sumas;
- (3) teikiant sutelktinio finansavimo paslaugas paprastai dalyvauja trijų rūšių subjektai: projekto savininkas, kuris siūlo finansuotiną projektą, investuotojai, kurie finansuoja pasiūlytą projektą paprastai nedidelėmis investicijomis, ir tarpinė organizacija, kuri

⁵ OL C , , p. .

⁶ OL C , , p. .

veikia kaip paslaugų teikėjas ir interneto platformoje suburia projektų savininkus ir investuotojus;

- (4) be to, kad yra alternatyvus finansavimo, taip pat rizikos kapitalo, šaltinis, sutelktinis finansavimas gali būti naudingas įmonėms. Jis gali padėti projekto savininkui patvirtinti koncepciją ir sumanymą, suteikti galimybę pasiekti daugiau žmonių, kurie verslininkui suteiktų išvalgų ir informacijos, ir būti rinkodaros priemone, jeigu sutelktinio finansavimo kampanija sėkminga;
- (5) kelios valstybės narės jau pradėjo taikyti specialią sutelktinio finansavimo vidaus tvarką. Ta tvarka pritaikyta vietos rinkų ir investuotojų ypatumams ir poreikiams. Todėl pagal galiojančias nacionalines taisykles naudojimosi sutelktinio finansavimo platformomis sąlygos, leidžiamos veiklos sritis ir licencijavimo reikalavimai skiriasi;
- (6) galiojančios nacionalinės taisyklės skiriasi tiek, kad trukdo tarpvalstybiniu mastu teikti sutelktinio finansavimo paslaugas ir tai turi tiesioginį poveikį tokių paslaugų vidaus rinkos veikimui. Visų pirma dėl to, kad teisinė sistema baigia galioti ties nacionalinėmis sienomis, atsiranda didelių teisinių reikalavimų laikymosi išlaidų mažmeniniams investuotojams, kurie dažnai susiduria su sunkumais, neproporcingais jų investicijų dydžiui, norėdami nustatyti tarpvalstybiniam sutelktinio finansavimo paslaugų teikimui taikytinas taisykles. Todėl tokie investuotojai dažnai nenori investuoti tarpvalstybiniu mastu naudodamiesi sutelktinio finansavimo platformomis. Dėl tokių pačių priežasčių sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai, naudodami tokias platformas, neskatinami siūlyti savo paslaugų valstybėje narėje, kurioje jie nėra įsisteigę. Todėl iki šiol sutelktinio finansavimo veikla daugiausiai buvo vykdoma nacionaliniu mastu, darant žalą Sąjungos sutelktinio finansavimo rinkai, taigi nesudarant įmonėms galimybių pasinaudoti sutelktinio finansavimo paslaugomis;
- (7) siekiant tarpvalstybinę sutelktinio finansavimo veiklą skatinti ir sudaryti palankesnes sąlygas sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams naudotis laisve teikti tokias paslaugas ir jas gauti vidaus rinkoje, būtina šalinti esamas sutelktinio finansavimo paslaugų vidaus rinkos tinkamo veikimo kliūtis. Nustatyti bendrą sutelktinio finansavimo paslaugų teikimo taisyklių rinkinį ir suteikti sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams galimybę teikti prašymą dėl vieno leidimo vykdyti savo veiklą pagal tas taisykles visoje Sąjungoje yra tinkama priemonė skatinti tarpvalstybinę sutelktinio finansavimo veiklą ir kartu stiprinti bendrosios rinkos veikimą;
- (8) šalinant sutelktinio finansavimo paslaugų vidaus rinkos veikimo kliūtis, šiuo reglamentu siekiama skatinti tarpvalstybinį verslo finansavimą. Todėl į šio reglamento taikymo sritį neturėtų būti įtrauktos sutelktinio finansavimo paslaugos, susijusios su skolinimu vartotojams, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/48/EB⁷ 3 straipsnio a punkte;
- (9) kad tai pačiai veiklai Sąjungoje nebūtų reikalaujama skirtingų veiklos leidimų, į šio reglamento taikymo sritį neturėtų būti įtraukiamos sutelktinio finansavimo paslaugos, kurias teikia asmenys, kuriems veiklos leidimas buvo išduotas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/65/ES⁸, arba kurios teikiamos pagal nacionalinę teisę;

⁷ 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/48/EB dėl vartojimo kredito sutarčių ir panaikinanti Tarybos direktyvą 87/102/EEB (OL L 133, 2008 5 22, p. 66).

⁸ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).

- (10) kiek tai susiję su skolinimu grindžiamu sutelktiniu finansavimu, pagal įvairius verslo modelius turėtų būti lengviau teikti paskolas, be kita ko, paslaugas, pavyzdžiui, klientams teikti sutelktinio finansavimo siūlymus arba nustatyti projektų savininkų kreditingumo reitingą, per sutelktinio finansavimo platformą leidžiant sudaryti paskolos sutartį su vienu ar daugiau klientų ir vienu ar daugiau projektų savininkų;
- (11) kiek tai susiję su investicijomis grindžiamu sutelktiniu finansavimu, galimybė perleisti vertybinį popierių yra svarbi apsaugos priemonė investuotojams, kad jie galėtų perleisti savo investiciją, nes ji suteikia jiems teisinę galimybę atsisakyti savo dalies kapitalo rinkose. Todėl šiuo reglamentu apimamos ir leidžiamos tik investicijomis grindžiamo sutelktinio finansavimo paslaugos, susijusios su perleidžiamaisiais vertybiniais popieriais. Tačiau į šio reglamento taikymo sritį, išskyrus perleidžiamuosius vertybinius popierius, neturėtų būti įtraukiamos finansinės priemonės, nes tokie vertybiniai popieriai apima riziką, kurios investuotojai negali tinkamai valdyti pagal šią teisinę sistemą;
- (12) atsižvelgiant į riziką, siejamą su sutelktinio finansavimo investicijomis, ir siekiant veiksmingai apsaugoti investuotojus, reikėtų nustatyti didžiausią kiekvieno sutelktinio finansavimo siūlymo pardavimo vertės ribą. Turėtų būti nustatyta 1 000 000 EUR riba, nes ši riba atitinka ribą, nustatytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/1129⁹, pagal kurį tą ribą viršijus privaloma parengti ir patvirtinti prospektą;
- (13) siekiant išvengti reglamentavimo arbitražo ir užtikrinti veiksmingą sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų priežiūrą, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams turėtų būti draudžiama priimti indėlius ar kitas grąžintinas lėšas iš visuomenės indėlių, nebent jiems išduotas kredito įstaigos veiklos leidimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/36/ES¹⁰ 8 straipsnį;
- (14) siekiant to tikslo sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams turėtų būti suteikta galimybė teikti prašymą dėl vieno leidimo vykdyti veiklą visoje Sąjungoje ir savo veiklą vykdyti laikantis tų vienodų reikalavimų. Tačiau siekiant išsaugoti platų sutelktinio finansavimo siūlymų, skirtų tik nacionalinėms rinkoms, kuriose sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai renkasi teikti savo paslaugas pagal nacionalinę teisę, pasirinkimą, reikėtų užtikrinti, kad jie tą galėtų daryti ir toliau. Atitinkamai šiuo reglamentu nustatyti reikalavimai neturėtų būti privalomi ir neturėtų būti taikomi tokiems sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams, kurie pasirenka vykdyti veiklą tik nacionaliniu mastu;
- (15) siekiant išlaikyti aukšto lygio investuotojų apsaugą, sumažinti su sutelktiniu finansavimu siejamą riziką ir užtikrinti vienodas sąlygas visiems klientams, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai turėtų taikyti politiką, skirtą užtikrinti, kad projektai būtų atrenkami profesionaliai, sąžiningai ir skaidriai ir kad sutelktinio finansavimo paslaugos būtų teikiamos laikantis tokių pačių principų;
- (16) siekdami pagerinti paslaugas savo klientams, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai turėtų galėti veikti savo nuožiūra klientų vardu dėl tų klientų pavedimų kriterijų, jeigu jie imasi visų būtinų veiksmų, kad savo klientų naudai pasiektų kuo geresnių rezultatų,

⁹ 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1129 dėl prospekto, kuris turi būti skelbiamas, kai vertybiniai popieriai siūlomi viešai arba įtraukiami į prekybos reguliuojamoje rinkoje sąrašą, ir kuriuo panaikinama Direktyva 2003/71/EB (OL L 168, 2017 6 30, p. 12).

¹⁰ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338).

ir atskleidžia tikslų to veikimo savo nuožiūra būdą bei kriterijus. Siekiant užtikrinti, kad galimiems investuotojams paisant neutralumo būtų pasiūlytos galimybės investuoti, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai neturėtų mokėti ar gauti jokio atlygio, nuolaidos ar nepiniginės naudos už tai, kad nukreipia investuotojų pavedimus į konkretų savo platformoje teikiamą siūlymą arba į trečios šalies platformoje teikimą konkretų siūlymą;

- (17) šiuo reglamentu siekiama palengvinti tiesiogines investicijas ir nesukurti reglamentavimo arbitražo galimybių finansų tarpininkams, kurie reglamentuojami pagal kitus Sąjungos teisės aktus, visų pirma turto valdytojams skirtas Sąjungos taisyklės. Todėl reikėtų griežtai reglamentuoti naudojimąsi teisinėmis struktūromis, be kita ko, specialiosios paskirties subjektais, tarpininkaujant tarp sutelktinio finansavimo projekto ir investuotojų ir tą leisti tik pagrįstais atvejais;
- (18) siekiant užtikrinti veiksmingą valdymo sistemą, svarbu tinkamai valdyti riziką ir užkirsti kelią bet kokiam interesų konfliktui. Todėl sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai turėtų taikyti valdymo tvarką, pagal kurią užtikrinamas veiksmingas ir apdairus valdymas, o jų valdytojai turėtų būti geros reputacijos ir turėti tinkamų žinių bei patirties. Be to, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai turėtų nustatyti procedūras, pagal kurias gautų ir nagrinėtų klientų skundus;
- (19) sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai turėtų veikti kaip neutralūs klientų tarpininkai savo sutelktinio finansavimo platformoje. Siekiant užkirsti kelią interesų konfliktams, reikėtų nustatyti tam tikrus reikalavimus, taikomus sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams, vadovams ir darbuotojams arba tiesiogiai ar netiesiogiai juos kontroliuojančiam asmeniui. Visų pirma reikėtų neleisti sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams finansiškai dalyvauti savo sutelktinio finansavimo platformos sutelktinio finansavimo siūlymuose. Be to, kiek tai susiję su toje sutelktinio finansavimo platformoje siūlomomis sutelktinio finansavimo paslaugomis, klientais negali būti akcininkai, kurie turi 20 proc. ir daugiau akcinio kapitalo arba balsavimo teisių, vadovai arba darbuotojai, arba bet koks tiesiogiai ar netiesiogiai sutelktinio finansavimo platformas kontroliuojantis asmuo;
- (20) siekiant veiksmingai ir sklandžiai teikti sutelktinio finansavimo paslaugas, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams turėtų būti leidžiama pavesti bet kokią veiklos funkciją – visą arba jos dalį – paslaugų teikėjams, su sąlyga, kad veiklos ranga iš esmės nepablogintų sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų vidaus kontrolės kokybės ir veiksmingos priežiūros. Tačiau sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai ir toliau visiškai atsakytų už šio reglamento nuostatų laikymąsi;
- (21) norint saugoti klientų lėšas ir teikti mokėjimo paslaugas, pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2015/2366¹¹ reikia gauti mokėjimo paslaugų teikėjo leidimą. To privalomo leidimo reikalavimo negalima įvykdyti sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo veiklos leidimu. Todėl derėtų išaiškinti, kad jeigu sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas teikia su savo sutelktinio finansavimo paslaugomis susijusias mokėjimo paslaugas, jis taip pat turi gauti mokėjimo įstaigos veiklos leidimą pagal Direktyvą (ES) 2015/2366. Kad tokia veikla būtų tinkamai prižiūrima, Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai (toliau – ESMA) turėtų būti pranešama, ar sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas ketina pats teikti mokėjimo paslaugas

¹¹ 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/2366 dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2002/65/EB, 2009/110/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 ir panaikinama Direktyva 2007/64/EB (OL L 337, 2015 12 23, p. 35).

turėdamas tinkamą leidimą, ar tokios paslaugos bus perduotos leidimą turinčiai trečiajai šaliai;

- (22) kad tarpvalstybiniu mastu teikiamų sutelktinio finansavimo paslaugų gausėt ir jos būtų teikiamos sklandžiai, reikia pakankamo masto ir visuomenės pasitikėjimo šiomis paslaugomis. Todėl reikia nustatyti vienodus, proporcingus ir tiesiogiai taikomus veiklos leidimų ir vienos bendros priežiūros institucijos reikalavimus;
- (23) didelis investuotojų pasitikėjimas prisideda prie sutelktinio finansavimo paslaugų augimo. Todėl sutelktinio finansavimo paslaugų reikalavimais reikėtų sudaryti palankesnes sąlygas tokias paslaugas teikti tarpvalstybiniu mastu, mažinti veiklos riziką ir užtikrinti aukšto lygio skaidrumą ir investuotojų apsaugą;
- (24) teikiant sutelktinio finansavimo paslaugas gali atsirasti pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika, kaip pabrėžiama Komisijos ataskaitoje dėl pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos, darančios įtaką vidaus rinkai ir susijusios su tarpvalstybine veikla, vertinimo¹². Todėl reikėtų numatyti apsaugos priemonių, kartu laikantis veiklos leidimo sąlygų, vertinant valdyme dalyvaujančių asmenų gerą reputaciją, teikiant mokėjimo paslaugas tik per licencijuotus subjektus, kuriems taikomi kovos su pinigų plovimo ir teroristų finansavimu reikalavimai. Siekdamą toliau užtikrinti finansinį stabilumą pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos prevencijos priemonėmis, Komisija turėtų įvertinti būtinybę įpareigoti sutelktinio finansavimo teikėjus laikytis nacionalinių nuostatų, kuriomis įgyvendinamos Direktyvos (ES) 2015/849 nuostatos dėl pinigų plovimo ar teroristų finansavimo, bei įpareigojimo proporcingumą, ir tokius sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjus įrašyti į įpareigotųjų subjektų sąrašą siekiant Direktyvos (ES) 2015/849 tikslų;
- (25) kad sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai galėtų vykdyti tarpvalstybinę veiklą ir nesusidurtų su skirtingomis taisyklėmis ir kad investuotojams iš skirtingų valstybių narių būtų lengviau finansuoti projektus visoje Sąjungoje, valstybėms narėms nereikėtų leisti nustatyti papildomų reikalavimų sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams, kuriems veiklos leidimą išdavė ESMA;
- (26) veiklos leidimų išdavimo procesas turėtų sudaryti sąlygas ESMA susipažinti su paslaugomis, kurias ketina teikti galimi sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai, įvertinti jų valdymo kokybę ir įvertinti sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų nustatytą vidaus organizaciją ir procedūras, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi šiame reglamente nustatytų reikalavimų;
- (27) siekdamą daugiau skaidrumo mažmeniniams investuotojams dėl sutelktinio finansavimo paslaugų teikimo, ESMA turėtų sukurti viešą ir atnaujinamą visų Sąjungoje pagal šį reglamentą teikiamų sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų registrą;
- (28) veiklos leidimas turėtų būtų panaikinamas, jeigu nebesilaikoma jo išdavimo sąlygų. Visų pirma ESMA turėtų galėti įvertinti, ar pakenkta valdytojo gerai reputacijai arba ar iš esmės neveikia vidaus procedūros ir sistemos. Kad ESMA galėtų įvertinti, ar panaikinti sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo veiklos leidimą, nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų ESMA pranešti, ar sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas arba trečioji šalis, veikianti sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo vardu,

¹² COM(2017) 340 *final*, Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos, darančios įtaką vidaus rinkai ir susijusios su tarpvalstybine veikla, vertinimo.

prarado savo veiklos leidimą vykdyti mokėjimo įstaigos veiklą arba buvo nustatyta, kad pažeidė Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2015/849¹³;

- (29) kad galimi investuotojai aiškiai suprastų sutelktinio finansavimo paslaugų pobūdį, riziką, išlaidas ir mokesčius, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai turėtų savo klientams suteikti tinkamą informaciją;
- (30) investicijų į produktus, kuriais prekiaujama sutelktinio finansavimo platformose, negalima palyginti su įprastais investiciniais produktais ar taupymo produktais, todėl jų kaip tokių rinkai nederėtų pateikti. Tačiau siekiant užtikrinti, kad galimi investuotojai suprastų su sutelktinio finansavimo investicijomis susijusį rizikos lygį, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai turėtų atlikti galimų investuotojų pirminį žinių patikrinimą ir taip nustatyti jų žinias apie investiciją. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai turėtų aiškiai išpėti galimus investuotojus, kai, jų nuomone, teikiamos sutelktinio finansavimo paslaugos jiems netinkamos;
- (31) Kad investuotojai galėtų priimti informacija pagrįstą investicinį sprendimą, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai turėtų galimiems investuotojams pateikti pagrindinės informacijos apie investiciją dokumentą. Pagrindinės informacijos apie investiciją dokumentu galimi investuotojai būtų perspėjami, kad jų investicinė aplinka susijusi su rizika ir jų investicijai netaikomos nei indėlių garantijų, nei investuotojų kompensavimo sistemos;
- (32) pagrindinės informacijos apie investiciją dokumente taip pat turėtų būti atsižvelgiama į konkrečius ypatumus ir riziką, siejamus su įmonėmis ankstyvuoju etapu, ir dėmesys sutelkiamas į esminę informaciją apie projekto savininkus, investuotojų teises ir mokesčius, siūlomų vertybinių popierių rūšį ir paskolos sutartis. Kadangi konkretus projekto savininkas gali geriausiai tokią informaciją pateikti, tas projekto savininkas ir turėtų parengti pagrindinės informacijos apie investiciją dokumentą. Tačiau už savo galimų investuotojų informavimą atsakingi sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai, todėl jie turėtų užtikrinti, kad pagrindinės informacijos apie investiciją dokumentas būtų išsamus;
- (33) siekiant užtikrinti, kad pradedančiosios įmonės ir MVĮ galėtų sklandžiai ir tikslingai pateikti į kapitalo rinkas, sumažinti jų finansavimo išlaidas ir išvengti vėlavimo ir išlaidų sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams, pagrindinės informacijos apie investiciją dokumentą turėtų patvirtinti kompetentinga institucija;
- (34) siekiant išvengti nereikalingų išlaidų ir administracinės naštos, kai sutelktinio finansavimo paslaugos teikiamos tarpvalstybiniu mastu, neturėtų būti reikalaujama rinkodaros pranešimus išversti, jeigu jie pateikiami finansų srityje įprasta kalba;
- (35) sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai neturėtų savo ar ne savo nuožiūra derinti pirkimo ir pardavimo interesų, nes tai veiklai reikia investicinės įmonės veiklos leidimo pagal Direktyvos 2014/65/ES 5 straipsnį arba reguliuojamos rinkos leidimo pagal tos direktyvos 44 straipsnį. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai, užtikrindami informacijos skaidrumą ir srautą, turėtų investuotojams, kurie investuoja per jų platformą, sudaryti galimybę bendrauti tarpusavyje naudojantis savo platformomis iš pradžių per jas padarytų investicijų klausimais. Tačiau sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai turėtų savo klientams pranešti, kad jie nesinaudoja

¹³ 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB (OL L 141, 2015 6 5, p. 73).

prekybos sistema ir kad tokia pirkimo ir pardavimo veikla jų platformose vykdoma paties kliento nuožiūra ir atsakomybe;

- (36) siekdami daugiau skaidrumo ir užtikrinti tinkamą bendravimą su klientais dokumentaciją, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai turėtų saugoti visus atitinkamus su savo paslaugomis ir sandoriais susijusius įrašus;
- (37) siekiant užtikrinti, kad su investuotojais būtų elgiamasi sąžiningai ir jie nebūtų diskriminuojami, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai, kurie reklamuoja savo paslaugas rinkodaros pranešimuose, neturėtų kokio nors konkretaus projekto vertinti palankiau ir jį išskirti iš kitų savo platformoje siūlomų projektų. Todėl į sutelktinio finansavimo platformos rinkodaros pranešimus neturėtų būti įtraukti jokie vykdomi arba planuojami projektai. Tačiau sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams neturėtų būti trukdoma paminėti sėkmingai užbaigtus projektus, į kuriuos per platformą jau nebegalima investuoti;
- (38) siekiant suteikti daugiau teisinio tikrumo sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams, kurie vykdo veiklą tarpvalstybiniu mastu visoje Sąjungoje, ir užtikrinti geresnes galimybes patekti į rinką, reikėtų elektroniniu būdu tarptautinių finansų srityje įprasta kalba skelbti išsamią informaciją apie valstybėse narėse taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus, kuriais reglamentuojami sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų rinkodaros pranešimai, ir jų santraukas. Siekdamos šio tikslo kompetentingos institucijos ir ESMA turėtų administruoti centrinės duomenų bazes;
- (39) siekdamos geriau suprasti esamų rinkodaros pranešimų taikomų reikalavimų reglamentavimo skirtumų valstybėse narėse mastą, kompetentingos institucijos turėtų kasmet ESMA pateikti išsamią savo reikalavimų vykdymo užtikrinimo šioje srityje ataskaitą;
- (40) svarbu veiksmingai ir efektyviai užtikrinti, kad būtų laikomasi veiklos leidimų ir sutelktinio finansavimo paslaugų teikimo reikalavimų pagal šį reglamentą. Todėl Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai reikėtų suteikti įgaliojimus išduoti veiklos leidimus ir vykdyti priežiūrą. Kad ESMA galėtų vykdyti priežiūros pareigą, jai reikėtų suteikti įgaliojimą prašyti informacijos, atlikti bendrus tyrimus ir patikrinimus vietoje, skelbti viešus pranešimus ir perspėjimus bei taikyti sankcijas. ESMA turėtų pasinaudoti savo priežiūros ir sankcijų taikymo įgaliojimais laikydamasi proporcingumo principo;
- (41) suteikus ESMA tokius įgaliojimus, ji galės veiksmingiau vykdyti centralizuotą veiklos leidimų išdavimo ir priežiūros veiklą ir bus pasiekta masto ekonomija. Tokia centralizuota priežiūros tvarka dėl didesnio skaidrumo, investuotojų apsaugos ir rinkos veiksmingumo būtų labai naudinga rinkos dalyviams;
- (42) ESMA turėtų nustatyti mokesčius tiesiogiai prižiūrimiems subjektams, kad padengtų savo išlaidas, įskaitant pridėtines išlaidas. Mokesčio dydis turėtų būti proporcingas tiesiogiai prižiūrimo subjekto dydžiui, atsižvelgiant į ankstyvą sutelktinio finansavimo paslaugų sistemos kūrimosi etapą;
- (43) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. išspręsti sutelktinio finansavimo paslaugoms taikomos teisinės sistemos susiskaidymo klausimą, siekiant užtikrinti tinkamą tokių paslaugų vidaus rinkos veikimą ir kartu stiprinti investuotojų apsaugą ir rinkos veiksmingumą bei prisidėti prie kapitalo rinkų sąjungos sukūrimo, valstybės narės negali deramai pasiekti, bet tų tikslų geriau būtų siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo

Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

- (44) šio reglamento taikymas turėtų būti atidėtas siekiant taikymą suderinti su nacionalinių taisyklių, kuriomis perkeliama Direktyva XX/XXXX/ES (... Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) .../...), pagal kurią sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams, kuriems taikoma ši direktyva, netaikoma Direktyva 2014/65/ES, taikymu;
- (45) šiuo reglamentu nepažeidžiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, įtvirtintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Todėl šis reglamentas turėtų būti aiškinamas ir taikomas atsižvelgiant į tas teises ir principus;
- (46) vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 45/2001¹⁴ 28 straipsnio 2 dalimi buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I skyrius

Dalykas, taikymo sritis ir apibrėžtys

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomi šie vienodi reikalavimai:

- (a) sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų veikla ir organizacija;
- (b) sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų veiklos leidimų išdavimas ir priežiūra;
- (c) skaidrumas ir rinkodaros pranešimai, susiję su sutelktinio finansavimo paslaugų teikimu Sąjungoje.

2 straipsnis

Taikymo sritis

- 1. Šis reglamentas taikomas juridiniams asmenims, kurie nusprendžia prašyti leidimo pagal 10 straipsnį, ir sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams, kuriems pagal tą straipsnį išduotas veiklos leidimas teikti sutelktinio finansavimo paslaugas.
- 2. Šis reglamentas netaikomas:
 - (a) sutelktinio finansavimo paslaugoms, kurios teikiamos projekto savininkams, kurie yra vartotojai, kaip apibrėžta Direktyvos 2008/48/EB 3 straipsnio a punkte;
 - (b) sutelktinio finansavimo paslaugoms, kurias teikia fiziniai arba juridiniai asmenys, kuriems buvo išduotas investicinės įmonės leidimas pagal Direktyvos 2014/65/ES 7 straipsnį;
 - (c) sutelktinio finansavimo paslaugoms, kurias teikia fiziniai arba juridiniai asmenys pagal nacionalinę teisę;
 - (d) sutelktinio finansavimo siūlymams, kurių pardavimo vertė, tenkanti vienam sutelktinio finansavimo siūlymui pagal konkretų sutelktinio finansavimo

¹⁴ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

projektą, yra didesnė kaip 1 000 000 EUR, ir kurie apskaičiuojami per 12 mėnesių laikotarpį.

3 straipsnis Apibrėžtys

1. Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- (a) sutelktinio finansavimo paslauga – investuotojų ir projektų savininkų verslo finansavimo interesų suderinimas naudojant sutelktinio finansavimo platformą, kuris apima bet kurį iš šių aspektų:
 - i) paskolų suteikimo palengvinimą;
 - ii) projekto savininkų išleistų perleidžiamųjų vertybinių popierių išplatinimą neįsipareigojus supirkti likučio, kaip nurodyta Direktyvos 2014/65/ES I priedo A skirsnio 7 punkte, ir su tais perleidžiamaisiais vertybiniais popieriais susijusį klientų pavedimų priėmimą ir perdavimą, kaip nurodyta Direktyvos 2014/65/ES I priedo A skirsnio 1 punkte;
- (b) sutelktinio finansavimo platforma – elektroninė informacinė sistema, kurią naudoja arba valdo sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas;
- (c) sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas – juridinis asmuo, kuris teikia sutelktinio finansavimo paslaugas ir tam tikslui yra gavęs Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (toliau – ESMA) leidimą pagal šio reglamento 11 straipsnį;
- (d) sutelktinio finansavimo siūlymas – bet koks sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo pranešimas, kuriame pateikiama informacija, kuria remdamiesi galimi investuotojai gali spręsti apie sutelktinio finansavimo sandorio sudarymo naudą;
- (e) klientas – galimas arba faktinis investuotojas arba projekto savininkas, kuriam sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas teikia sutelktinio finansavimo paslaugas arba gali jų suteikti;
- (f) projekto savininkas – asmuo, kuris siekia finansuoti savo sutelktinio finansavimo projektą per sutelktinio finansavimo platformą;
- (g) investuotojas – asmuo, kuris per sutelktinio finansavimo platformą teikia paskolas arba įgyja perleidžiamųjų vertybinių popierių;
- (h) sutelktinio finansavimo projektas – verslo veikla arba kelių rūšių veikla, kurią projekto savininkas finansuoja arba siekia finansuoti sutelktinio finansavimo siūlymu;
- (i) perleidžiamieji vertybiniai popieriai – perleidžiamieji vertybiniai popieriai, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 44 punkte;
- (j) rinkodaros pranešimas – bet kokia sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo informacija arba pranešimas galimam investuotojui arba galimam projekto savininkui apie sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo paslaugas, kurie skiriasi nuo informacijos, kurią reikalaujama atskleisti investuotojams pagal šį reglamentą;

- (k) patvarioji laikmena – priemonė, leidžianti saugoti informaciją taip, kad ateityje ja būtų galima naudotis tam tikrą laikotarpį, tinkamą informacijos tikslais, ir būtų galima saugomą informaciją atkurti jos nepakeičiant;
 - (l) specialiosios paskirties subjektai – subjektai, kurių vienintelis tikslas – vykdyti pakeitimo vertybiniais popieriais veiklą, kaip apibrėžta Europos Centrinio Banko reglamento (ES) Nr. 1075/2013¹⁵ 1 straipsnio 2 dalyje.
2. Komisijai pagal 38 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriuose išsamiau apibrėžiami papildomi 1 dalyje nustatytų apibrėžčių techniniai aspektai siekiant atsižvelgti į rinkos pokyčius, technologijų pokyčius ir patirtį, įgytą naudojantis sutelktinio finansavimo platformomis ir teikiant sutelktinio finansavimo paslaugas.

II skyrius

Sutelktinio finansavimo paslaugų teikimas ir organizaciniai bei veiklos reikalavimai sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams

4 straipsnis

Sutelktinio finansavimo paslaugų teikimas

1. Sutelktinio finansavimo paslaugas teikia tik juridiniai asmenys, kurie turi faktinę ir nuolatinę buveinę Sąjungos valstybėje narėje ir kuriems yra išduotas sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo veiklos leidimas pagal šio reglamento 11 straipsnį.
2. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai turi veikti sąžiningai, teisingai ir profesionaliai, atsižvelgdami į geriausius savo klientų ir galimų klientų interesus.
3. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai nemoka ar negauna jokio atlygio, nuolaidos ar nepiniginės naudos už tai, kad nukreipia investuotojų pavedimus į konkretų savo platformoje teikiamą sutelktinio finansavimo siūlymą arba į trečiosios šalies platformoje teikiamą konkretų sutelktinio finansavimo siūlymą.
4. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai gali veikti savo nuožiūra savo klientų vardu dėl klientų pavedimų kriterijų ir tokiu atveju jie atskleidžia savo klientams tikslų to veikimo savo nuožiūra būdą bei kriterijus ir imasi visų būtinų veiksmų, kad klientų naudai pasiektų kuo geresnių rezultatų.
5. Kiek tai susiję su specialiosios paskirties subjektų naudojimu sutelktinio finansavimo paslaugoms teikti, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai turi tik teisę specialiosios paskirties subjektui pervesti vieną turto vienetą, kad sudarytų sąlygas investuotojams prisiimti to turto poziciją įsigyjant vertybinius popierius. Sprendimą prisiimti to pagrindinio turto poziciją priima tik investuotojai.

5 straipsnis

Veiksmingas ir apdairus valdymas

Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų valdytojai nustato ir prižiūri, kaip įgyvendinama tinkama politika ir procedūros, kuriomis užtikrinamas veiksmingas ir apdairus valdymas, įskaitant pareigų atskyrimą, veiklos tęstinumą ir interesų konfliktų prevenciją, kad būtų remiamas rinkos vientisumas ir paisoma jų klientų interesų.

¹⁵ OL L 297, 2013 11 7, p. 107.

6 straipsnis
Skundų nagrinėjimas

1. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai nustato veiksmingas ir skaidrias procedūras ir jų laikosi, kad iš klientų gautus skundus išnagrinėtų greitai, sąžiningai ir nuosekliai.
2. Klientai turi galimybę skundus sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams pateikti nemokamai.
3. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai saugo įrašus apie visus gautus skundus ir priemones, kurių imtasi.
4. Komisija gali priimti deleguotuosius aktus pagal 37 straipsnį, siekdama nustatyti skundų nagrinėjimo reikalavimus, standartines formas ir procedūras.

7 straipsnis
Interesų konfliktai

1. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai savo sutelktinio finansavimo platformos sutelktinio finansavimo siūlyme finansiškai nedalyvauja.
2. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų klientais negali būti jokie jų akcininkai, kurie turi 20 proc. ir daugiau akcinio kapitalo arba balsavimo teisių, jokie jų vadovai arba darbuotojai, arba bet kokie tiesiogiai ar netiesiogiai su tais akcininkais, vadovais ir darbuotojais kontrolės ryšiais susiję asmenys, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 35 punkto b papunktyje.
3. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai laikosi veiksmingų vidaus taisyklių ir jas taiko, siekdami išvengti interesų konfliktų.
4. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai imasi visų tinkamų veiksmų, siekdami išvengti sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų tarpusavio, jų akcininkų, vadovų ir darbuotojų, taip pat tiesiogiai ar netiesiogiai su jais kontrolės ryšiais susijusių asmenų, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 35 punkto b papunktyje, ir klientų, arba tarp vieno kliento ir kito kliento atsirandančių interesų konfliktų, juos nustatyti, valdyti ir atskleisti.
5. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai savo klientams ir potencialiems klientams atskleidžia informaciją apie bendrą interesų konfliktų pobūdį ir priežastis, taip pat veiksmus, kurių imtasi tokių rizikos veiksnių poveikiui sumažinti ir kurie, jų nuomone, būtini, kad priemonės, kurių imtasi pagal vidaus taisyklės, nurodytas 3 dalyje, būtų veiksmingos.
6. 5 dalyje nurodyta atskleidžiama informacija:
 - (a) pateikiama patvariojoje laikmenoje;
 - (b) yra pakankamai išsami, atsižvelgiant į kiekvieno kliento pobūdį, kad kiekvienas klientas galėtų priimti informacija pagrįstą sprendimą dėl paslaugos, kurią teikiant gali kilti interesų konfliktas.
7. Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 37 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomi:
 - (a) 3 dalyje nurodytų vidaus taisyklių laikymosi arba taikymo reikalavimai;
 - (b) 4 dalyje nurodytų veiksmų etapai;

(c) 5 ir 6 dalyse nurodytos informacijos atskleidimo tvarka.

8 straipsnis
Veiklos ranga

1. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai, perduodami trečiajai šaliai atlikti veiklos funkcijas, imasi visų pagrįstų veiksmų, kad išvengtų papildomos veiklos rizikos.
2. Veiklos funkcijų perdavimas trečiajai šaliai iš esmės nepakenkia sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų vidaus kontrolės kokybei ir ESMA galimybėms prižiūrėti, kaip sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas vykdo visas šiame reglamente nustatytas savo pareigas.
3. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai ir toliau visiškai atsako už šio reglamento veiklos rangos nuostatų laikymąsi.

9 straipsnis
Klientų turto saugojimas, lėšų saugojimas ir mokėjimo paslaugų teikimas

1. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai savo klientams praneša:
 - (a) ar ir kokioms sąlygomis jie teikia turto saugojimo paslaugas, be kita ko, nuorodas į taikytiną nacionalinę teisę;
 - (b) ar turto saugojimo paslaugas teikia jie ar trečioji šalis;
 - (c) ar mokėjimo paslaugas teikia ir lėšas turi bei saugoja sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas ar jo vardu veikiantis trečiosios šalies teikėjas.
2. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai arba jų vardu veikiantys trečiosios šalies teikėjai nesaugo klientų lėšų ar neteikia mokėjimo paslaugų, nebent tos lėšos skirtos mokėjimo paslaugoms, susijusioms su sutelktinio finansavimo paslaugomis, teikti ir sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas arba jo vardu veikiantis trečiosios šalies teikėjas yra mokėjimo paslaugų teikėjas, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/2366 4 straipsnio 11 dalyje.
3. 2 dalyje nurodytos lėšos saugomos pagal nacionalinės teisės nuostatas, kuriomis perkeliama Direktyva (ES) 2015/2366.
4. Jeigu sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai patys arba per trečiąją šalį neteikia mokėjimo paslaugų ar neturi ir nesaugo klientų lėšų, susijusių su sutelktinio finansavimo paslaugomis, tokie sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai nustato tvarką, kuria užtikrinama, kad projektų savininkai priima sutelktinio finansavimo siūlymų lėšas arba bet koki mokėjimą tik per mokėjimo paslaugų teikėją, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/2366 4 straipsnio 11 dalyje, ir jos laikosi.

II skyrius
Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų veiklos leidimų
išdavimas ir priežiūra

10 straipsnis
Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų veiklos leidimų išdavimas

1. Juridinis asmuo, kuris ketina teikti sutelktinio finansavimo paslaugas, kreipiasi į ESMA sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo veiklos leidimo.

2. 1 dalyje nurodytas prašymas apima visus šiuos elementus:
- (a) galimo sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo adresą;
 - (b) galimo sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo teisinį statusą;
 - (c) galimo sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo įstatus;
 - (d) veiklos programą, kurioje nustatomos sutelktinio finansavimo paslaugų, kurias galimas sutelktinio finansavimo teikėjas nori teikti, rūšys;
 - (e) galimo sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo valdymo tvarkos ir vidaus kontrolės mechanizmų, kuriais užtikrinamas šio reglamento nuostatų laikymasis, be kita ko, rizikos valdymo ir apskaitos procedūrų, aprašymą;
 - (f) galimo sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo sistemų, išteklių ir procedūrų, skirtų duomenų tvarkymo sistemų kontrolei ir apsaugai, aprašymą;
 - (g) galimo sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo veiklos tęstinumo tvarkos aprašymą;
 - (h) asmenų, atsakingų už galimo sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo valdymą, tapatybės duomenis;
 - (i) įrodymą, kad h punkte nurodyti asmenys yra geros reputacijos ir turi tinkamų žinių bei patirties galimam sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjui valdyti;
 - (j) galimo sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo vidaus taisyklių, kuriomis siekiama neleisti jo akcininkams, kurie turi 20 proc. ir daugiau akcinio kapitalo ar balsavimo teisių, jo vadovams arba darbuotojams, ar tiesiogiai ar netiesiogiai su jais kontrolės ryšiais susijusiems asmenims dalyvauti sutelktinio finansavimo sandoryje, kurį siūlo sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas, aprašymą;
 - (k) galimo sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo veiklos rangos tvarkos aprašymą;
 - (l) galimo sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo klientų skundų nagrinėjimo procedūrų aprašymą;
 - (m) jeigu taikoma, mokėjimo paslaugų, kurias galimas sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas ketina teikti pagal Direktyvą (ES) 2015/2366, aprašymą.
3. Taikant 2 dalies i punktą, galimi sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai pateikia toliau nurodytus įrodymus:
- (a) teistumo, susijusio su apkaltinamaisiais nuosprendžiais ar sankcijomis pagal galiojančias nacionalines taisykles, nebuvimą pagal komercinę teisę, bankroto teisę, finansinių paslaugų teisės aktus, kovos su pinigų plovimu teisės aktus, dėl sukčiavimo ar profesinės atsakomybės už visus asmenis, kurie dalyvauja galimo sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo valdyme;
 - (b) įrodymą, kad sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo valdyme dalyvaujantys asmenys kartu turi pakankamai žinių, įgūdžių ir patirties sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjui valdyti ir kad tų asmenų reikalaujama skirti pakankamai laiko savo pareigoms atlikti.
4. Gavusi 1 dalyje nurodytą prašymą, per 20 darbo dienų ESMA įvertina, ar prašymas išsamus. Jeigu prašymas neišsamus, ESMA nustato, iki kada galimas sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas turi pateikti trūkstamą informaciją.

5. Jeigu 1 dalyje nurodytas prašymas išsamus, ESMA iš karto apie tai praneša galimam sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjui.
6. Gavusi išsamų prašymą, per du mėnesius ESMA įvertina, ar galimas sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas atitinka šio reglamento reikalavimus ir priima visapusiškai pagrįstą sprendimą išduoti sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo veiklos leidimą arba atsisakyti jį išduoti. ESMA turi teisę atsisakyti išduoti veiklos leidimą, jeigu yra objektyvių ir pagrįstų priežasčių manyti, kad dėl sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo valdytojo gali kilti grėsmė teikėjo patikimam ir apdairiam valdymui bei veiklos tęstinumui ir galimybėms skirti pakankamai dėmesio klientų interesams ir rinkos vientisumui.
7. ESMA galimam sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjui praneša apie savo sprendimą per penkias darbo dienas po to sprendimo priėmimo.
8. 1 dalyje nurodytas veiklos leidimas galioja visoje Sąjungos teritorijoje.
9. Valstybės narės nereikalauja sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų fiziškai būti valstybės narės, kuri nėra valstybė narė, kurioje tie sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai yra įsisteigę, teritorijoje, kad galėtų teikti sutelktinio finansavimo paslaugas tarpvalstybiniu mastu.
10. Komisija priima deleguotuosius teisės aktus pagal 37 straipsnį, siekdama nustatyti papildomus reikalavimus ir prašymo, nurodyto 1 dalyje, priemones.

11 straipsnis

Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų registras

1. ESMA sukuria visų sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų registrą. Tas registras yra viešai prieinamas jos interneto svetainėje ir yra nuolat atnaujinamas.
2. 1 dalyje nurodytame registre pateikiama ši informacija:
 - (a) sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo pavadinimas ir teisinė forma;
 - (b) sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo naudojamos sutelktinio finansavimo platformos komercinis pavadinimas ir interneto adresas;
 - (c) informacija apie paslaugas, kurias teikti sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjui išduotas veiklos leidimas;
 - (d) sankcijos, taikomos sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjui arba jo vadovams.
3. Bet koks veiklos leidimo panaikinimas pagal 13 straipsnį registre skelbiamas penkerius metus.

12 straipsnis

Priežiūra

1. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai teikia savo paslaugas prižiūrint ESMA.
2. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai visada laikosi veiklos leidimo sąlygų.
3. ESMA vertina, ar sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai vykdo šiame reglamente nustatytas pareigas.

4. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai nedelsdami praneša ESMA apie visus esminius veiklos leidimo sąlygų pokyčius ir, gavę prašymą, pateikia informaciją, kurios reikia siekiant įvertinti, ar laikomasi šio reglamento nuostatų.

13 straipsnis

Veiklos leidimo panaikinimas

1. ESMA turi teisę panaikinti sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo veiklos leidimą bet kurioje iš toliau nurodytų situacijų, jeigu sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas:
 - (a) per 18 mėnesių nuo veiklos leidimo išdavimo juo nepasinaudojo;
 - (b) aiškiai atsisakė savo veiklos leidimo;
 - (c) šešis mėnesius iš eilės neteikė sutelktinio finansavimo paslaugų;
 - (d) savo veiklos leidimą gavo pasinaudojęs neteisėtomis priemonėmis, be kita ko, teikdamas prašymą išduoti veiklos leidimą, pateikė klaidinančią informaciją;
 - (e) nebeatitinka tų sąlygų, kuriomis buvo išduotas veiklos leidimas;
 - (f) sunkiai pažeidė šio reglamento nuostatas.
2. Nacionalinės kompetentingos institucijos nedelsdamos ESMA praneša:
 - (a) jeigu sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas arba trečioji šalis, veikianti to sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo vardu, pagal Direktyvos (ES) 2015/2366 13 straipsnį prarado savo veiklos leidimą vykdyti mokėjimo įstaigos veiklą;
 - (b) jeigu sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas arba jo vadovai, darbuotojai arba trečiosios šalys, veikiančios jo vardu, pažeidė nacionalines nuostatas, kuriomis įgyvendinamos Direktyvos (ES) 2015/849 nuostatos dėl pinigų plovimo ar teroristų finansavimo.

2 dalies b punktas taip pat taikomas pagal Direktyvos (ES) 2015/849 nuostatas paskirtoms nacionalinėms kompetentingoms institucijoms.
3. ESMA panaikina sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo veiklos leidimą, jeigu, ESMA nuomone, 2 dalies a ir b punktuose nurodyti faktai turi poveikio sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo valdytojo gerai reputacijai, arba rodo, kad neveikia 5 straipsnyje nurodyti valdymo tvarka, vidaus kontrolės mechanizmai arba procedūros.
4. Apie sprendimą panaikinti sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo veiklos leidimą ESMA nedelsdama praneša valstybės narės, kurioje įsteigtas sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas, nacionalinei kompetentingai institucijai.

IV skyrius

Skaidrumas ir sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų atliekamas pirminis žinių patikrinimas

14 straipsnis

Klientų informavimas

1. Visa sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų klientams arba potencialiems klientams teikiama informacija apie save, apie išlaidas ir mokesčius, susijusius su

sutelktinio finansavimo paslaugomis arba investicijomis, apie sutelktinio finansavimo sąlygas, įskaitant sutelktinio finansavimo projektų atrankos kriterijus, arba apie pobūdį ir riziką, siejamus su jų sutelktinio finansavimo paslaugomis, įskaitant 19 straipsnyje nurodytus rinkodaros pranešimus, yra aiški, suprantama, išsami ir teisinga.

2. 1 dalyje nurodyta informacija teikiama potencialiems klientams prieš jiems sudarant sutelktinio finansavimo sandorį.
3. 1 dalyje nurodyta informacija teikiama visiems klientams ir potencialiems klientams aiškiai nurodytoje sutelktinio finansavimo platformos interneto svetainės dalyje ir nediskriminuojant.

15 straipsnis

Pirminis žinių patikrinimas ir galimybės patirti nuostolių modeliavimas

1. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai, prieš galimiems investuotojams suteikdami visas galimybes pasinaudoti jų sutelktinio finansavimo siūlymais, įvertina, ar ir kurios siūlomos sutelktinio finansavimo paslaugos yra tinkamos galimiems investuotojams.
2. Vertindami pagal 1 dalį, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai prašo informacijos apie galimų investuotojų pagrindines žinias ir bendrą investavimo rizikos ir sutelktinio finansavimo platformoje siūlomų rūšių investicijų supratimą, be kita ko, informacijos apie:
 - (a) galimo investuotojo ankstesnes investicijas į perleidžiamuosius vertybinius popierius arba paskolų sutartis, įskaitant į įmones veiklos pradžios arba plėtros etapais;
 - (b) bet kokias atitinkamas žinias arba profesinę patirtį, susijusias su sutelktinio finansavimo investicijomis.
3. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai imasi reikiamų priemonių, kad kas dvejus metus dėl kiekvieno investuotojo būtų laikomasi 1 dalies nuostatų.
4. Jeigu galimi investuotojai nepateikia pagal 1 dalį reikalaujamos informacijos arba jeigu sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai, remdamiesi pagal 1 dalį gauta informacija, mano, kad galimi investuotojai neturi pakankamai žinių, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai tiems galimiems investuotojams praneša, kad jų platformose siūlomos paslaugos gali būti jiems netinkamos ir juos perspėja apie riziką. Ta informacija arba perspėjimas apie riziką nėra kliūtis galimiems investuotojams dalyvauti sutelktinio finansavimo projektuose.
5. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai galimiems investuotojams ir investuotojams visada siūlo galimybę modeliuoti savo galimybes patirti nuostolių, įvertintų kaip 10 proc. jų grynojo turto, remiantis toliau nurodoma informacija:
 - (a) nuolatinėmis ir bendrosiomis pajamomis, ir ar pajamos gaunamos nuolatos ar laikinai;
 - (b) turtu, įskaitant finansines investicijas, asmeninį ir investicinį turtą, pensijų fondus ir bet kokius indėlius;
 - (c) nuolatiniais, esamais ar būsimais finansiniais įsipareigojimais.

Nepriklausomai nuo modeliavimo rezultatų galimiems investuotojams ir investuotojams neužkertamas kelias investuoti į sutelktinio finansavimo projektus.

6. Komisija gali priimti deleguotuosius aktus pagal 37 straipsnį, siekdama nustatyti tvarką, būtiną:
- (a) 1 dalyje nurodytam vertinimui atlikti;
 - (b) 3 dalyje nurodytam modeliavimui atlikti;
 - (c) 2 ir 4 dalyse nurodytai informacijai pateikti.

16 straipsnis

Pagrindinės informacijos apie investiciją dokumentas

1. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai galimiems investuotojams pateikia pagrindinės informacijos apie investiciją dokumentą, kurį projekto savininkas parengia dėl kiekvieno sutelktinio finansavimo siūlymo. Pagrindinės informacijos apie investiciją dokumentas parengiamas viena iš konkrečios valstybės narės oficialių kalbų arba tarptautinių finansų srityje įprasta kalba.
2. 1 dalyje nurodytame pagrindinės informacijos apie investiciją dokumente pateikiama visa ši informacija:

- (a) priede nustatyta informacija;
- (b) toliau nurodomas paaiškinimas, kuris pateikiamas iš karto po pagrindinės informacijos apie investiciją dokumento pavadinimo:

„Šio sutelktinio finansavimo siūlymo ESMA arba nacionalinės kompetentingos institucijos nepatikrino ir nepatvirtino.

Jūsų išsilavinimo ir žinių tinkamumas prieš jums suteikiant šią investavimo galimybę nebuvo įvertinti. Investuodami jūs prisiimate visą riziką už šią investiciją, taip pat dalinio ar visiško investuotų pinigų praradimo riziką.“;

- (c) toliau nurodomas perspėjimas apie riziką:

„Investavimas į šį sutelktinio finansavimo siūlymą yra susijęs su rizika, taip pat daline ar visiška investuotų pinigų praradimo rizika. Jūsų investicijai netaikomos indėlių garantijų ir investuotojų kompensavimo sistemos, nustatytos pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/49/ES* ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 97/9/EB**.

Jūs galite negauti jokios investicijų grąžos.

Tai nėra taupymo produktas ir į sutelktinio finansavimo projektus neturėtumėte investuoti daugiau kaip 10 proc. savo grynojo turto.

Galbūt negalėsite parduoti investicinių priemonių, kada panorėsite.

* 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/49/ES dėl indėlių garantijų sistemų (OL L 173, 2014 6 12, p. 149).

** 1997 m. kovo 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/9/EB dėl investuotojų kompensavimo sistemų (OL L 084, 1997 3 26, p. 22).“

3. Pagrindinės informacijos apie investiciją dokumentas yra aiškus, suprantamas, išsamus ir teisingas ir jame nėra jokių išnašų, išskyrus nuorodas į taikytinus teisės aktus. Jis pateikiamas vienas, patvariojoje laikmenoje, kuri aiškiai skiriasi nuo rinkodaros pranešimų, ir atspausdintas yra ne daugiau kaip 6 A4 formato puslapiai.

4. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas visada atnauja pagrindinės informacijos apie investiciją dokumentą ir tai daro visą sutelktinio finansavimo siūlymo galiojimo laikotarpį.
5. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai turi ir taiko atitinkamas procedūras, pagal kurias tikrinamas pagrindinės informacijos apie investiciją dokumente pateiktos informacijos išsamumas ir aiškumas.
6. Jeigu sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas pagrindinės informacijos apie investiciją dokumente nustato esminį praleidimą, esminę klaidą ar esminį netikslumą, projekto savininkas tą informaciją papildo arba ištaiso. Jeigu toks papildymas arba ištaisymas neįmanomi, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas neteikia sutelktinio finansavimo siūlymo arba atšaukia esamą siūlymą tol, kol pagrindinės informacijos apie investiciją dokumentas neatitinka šio straipsnio reikalavimų.
7. Investuotojas gali prašyti sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo išversti pagrindinės informacijos apie investiciją dokumentą į investuotojo pasirinktą kalbą. Vertime tiksliai perteikiamas pagrindinės informacijos apie investiciją dokumento originalo turinys.

Jeigu sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas nepateikia prašomo pagrindinės informacijos apie investiciją dokumento vertimo, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas aiškiai pataria investuotojui neinvestuoti.
8. Nacionalinės kompetentingos institucijos nereikalauja *ex ante* pranešti apie pagrindinės informacijos apie investiciją dokumentą ir jo patvirtinti.
9. Komisija pagal 37 straipsnį gali priimti deleguotuosius aktus, kuriuose nurodomi:
 - (a) 2 dalyje ir priede nurodytos informacijos pateikimo modelio turinio reikalavimai;
 - (b) su sutelktinio finansavimo siūlymu siejamos esminės rizikos, kurią reikia atskleisti pagal priedo C dalį, rūšys;
 - (c) priedo H dalies a punkte nurodyti mokesčiai ir išlaidos, įskaitant išsamų tiesioginių ir netiesioginių išlaidų, kurios tenka investuotojui, išskaidymą.

17 straipsnis **Skelbimų lenta**

1. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai, kurie leidžia savo investuotojams tiesiogiai bendrauti vienas su kitu, siekiant pirkti ir parduoti paskolos sutartis arba perleidžiamuosius vertybinius popierius, kurie iš pradžių buvo pirkti ar parduoti naudojantis sutelktiniu finansavimu jų platformose, savo klientams praneša, kad jie nesinaudoja prekybos sistema ir kad tokia pirkimo ir pardavimo veikla jų platformose vykdoma paties kliento nuožiūra ir atsakomybe.
2. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai, kurie siūlo 1 dalyje nurodyto pirkimo ir pardavimo referencinę kainą, praneša klientams, kad siūloma referencinė kaina yra neprivaloma ir pagrindžia siūlomą referencinę kainą.

18 straipsnis **Galimybė susipažinti su įrašais**

Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai:

- (a) saugo visus įrašus, susijusius su jų paslaugomis ir sandoriais patvariojoje laikmenoje penkerius metus;
- (b) užtikrina, kad klientai galėtų nedelsdami bet kuriuo metu susipažinti su jiems suteiktų paslaugų įrašais;
- (c) penkerius metus saugo visus sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų ir jų klientų tarpusavio susitarimus.

V skyrius

Rinkodaros pranešimai

19 straipsnis

Su rinkodaros pranešimais susiję reikalavimai

1. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai užtikrina, kad visi rinkodaros pranešimai investuotojams būtų aiškiai atpažįstami.
2. Nė viename rinkodaros pranešime nėra atskirų planuojamų arba dar neįvykdytų sutelktinio finansavimo projektų arba siūlymų rinkodaros. Rinkodaros pranešimuose gali būti nurodoma tik kur ir kokia kalba klientai gali gauti informacijos apie atskirus projektus ar siūlymus.
3. Savo rinkodaros pranešimuose sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai vartoja vieną ar daugiau valstybės narės oficialiųjų kalbų, kurias vartoja sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas, arba tarptautinių finansų srityje įprastą kalbą.
4. Nacionalinės kompetentingos institucijos nereikalauja *ex ante* pranešti apie rinkodaros pranešimus ir jų patvirtinti.

20 straipsnis

Nacionalinių rinkodaros reikalavimų nuostatų skelbimas

1. Nacionalinės kompetentingos institucijos savo interneto svetainėse skelbia ir atnaujina nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus, taikomus sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų rinkodaros pranešimams.
2. Kompetentingos institucijos praneša ESMA apie 1 dalyje nurodytus įstatymus ir kitus teisės aktus ir saitus į kompetentingų institucijų interneto svetaines, kuriose ta informacija skelbiama. Kompetentingos institucijos pateikia ESMA tų atitinkamų nacionalinių nuostatų santrauką tarptautinių finansų srityje įprasta kalba.
3. Kompetentingos institucijos praneša ESMA apie bet kokius informacijos, pateiktos pagal 2 dalį, pasikeitimus ir nedelsdamos pateikia atnaujintą tų atitinkamų nacionalinių nuostatų santrauką.
4. ESMA savo interneto svetainėje skelbia ir nuolat atnaujina tų atitinkamų nacionalinių nuostatų santrauką tarptautinių finansų srityje įprasta kalba ir saitus į 1 dalyje nurodytų kompetentingų institucijų interneto svetaines. ESMA nėra atsakinga už santraukoje pateikiamą informaciją.
5. Nacionalinės kompetentingos institucijos yra vienas bendras informacinis punktas, atsakingas už informacijos apie prekybos taisykles teikimą savo atitinkamose valstybėse narėse.

6. ESMA gali priimti nacionalinėms kompetentingoms institucijoms skirtas gaires arba rekomendacijas, nurodydama rinkodaros pranešimų geriausią praktiką ir tikrindama sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų rinkodaros pranešimus.
7. Kompetentingos institucijos reguliariai, bent kas metus, praneša ESMA apie savo vykdymo užtikrinimo veiksmus, kurių ėmėsi praėjusiais metais pagal savo nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus, taikytinus sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų rinkodaros pranešimams. Visų pirma ataskaitoje pateikiama:
 - (a) bendras vykdymo užtikrinimo veiksmų skaičius, jeigu įmanoma, pagal nusižengimo rūšį;
 - (b) jeigu įmanoma, vykdymo užtikrinimo veiksmų rezultatai, be kita ko, sankcijos, kurių imtasi, pagal sankcijų rūšis arba sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų numatomos taikomosios priemonės;
 - (c) jeigu įmanoma, pavyzdžiai, kaip kompetentingos valdžios institucijos sprendė klausimą, kai sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai nesilaikė nacionalinių nuostatų.

VI skyrius

ESMA įgaliojimai ir kompetencijos sritys

I SKIRSNIS

KOMPETENCIJOS SRITYS IR PROCEDŪROS

21 straipsnis

Teisė neatskleisti profesinės paslapties

Pagal 22–25 straipsnius ESMA ar bet kuriam ESMA pareigūnui ar kitam jos įgaliotam asmeniui suteiktais įgaliojimais nesinaudojama reikalaujant atskleisti informaciją, kuriai taikoma teisė neatskleisti profesinės paslapties.

22 straipsnis

Prašymas pateikti informaciją

1. ESMA gali paprastu prašymu arba sprendimu prašyti, kad visą informaciją, kurios ESMA reikia savo pareigoms pagal šį reglamentą vykdyti, pateiktų toliau nurodyti asmenys:
 - (a) sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas arba asmuo, kuris kontroliuoja sutelktinio finansavimo paslaugų teikėją arba yra jo tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamas;
 - (b) projekto savininkai, kurie anksčiau pateikė arba dabar teikia siūlymą sutelktinio finansavimo platformoje;
 - (c) trečiosios šalys, paskirtos atlikti funkcijas, susijusias su sutelktinio finansavimo paslaugų teikimu pagal 8 straipsnį;
 - (d) a–c punktuose nurodytų asmenų vadovai;
 - (e) a–c punktuose nurodytų asmenų auditoriai ir patarėjai.
2. Kiekviename 1 dalyje nurodytame paprastame prašyme pateikti informaciją:
 - (a) kaip to prašymo teisinis pagrindas, nurodomas šis straipsnis;

- (b) nurodomas prašymo tikslas;
 - (c) nurodoma, kokios informacijos reikia;
 - (d) nustatoma, per kiek laiko pateikti informaciją;
 - (e) nurodomas baudos, kuri būtų skiriama pagal 28 straipsnį, jeigu pateikta informacija būtų neteisinga arba klaidinanti, dydis.
3. Jeigu ESMA prašo pateikti informaciją sprendimu pagal 1 dalį:
- (a) kaip to prašymo teisinis pagrindas, nurodomas šis straipsnis;
 - (b) nurodomas prašymo tikslas;
 - (c) nurodoma, kokios informacijos reikia;
 - (d) nustatoma, per kiek laiko pateikti informaciją;
 - (e) nurodomos 29 straipsnyje numatytos periodiškai mokamos baudos, jei pateikiama ne visa prašoma informacija;
 - (f) nurodoma 28 straipsnyje numatyta bauda, jeigu atsakant į klausimus pateikiama neteisinga arba klaidinanti informacija;
 - (g) nurodoma teisė apskųsti sprendimą ESMA Apeliacinei tarybai ir prašyti, kad jis būtų peržiūrėtas Europos Sąjungos Teisingumo Teisme (toliau – Teisingumo Teismas) pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 60 ir 61 straipsnius.
4. Prašomą informaciją teikia 1 dalyje nurodyti asmenys arba jų atstovai, o juridinių asmenų arba asociacijų, neturinčių juridinio asmens statuso, atveju – įstatymais arba jų įstatais įgalioti jiems atstovauti asmenys. Deramai įgalioti teisininkai gali teikti šią informaciją savo klientų vardu. Jei teikiama informacija yra neišsami, neteisinga arba klaidinanti, visa atsakomybė tenka klientui.
5. ESMA nedelsdama išsiunčia paprasto prašymo arba savo sprendimo kopiją valstybės narės, kurioje gyvena arba yra įsisteigę 1 dalyje nurodyti asmenys, kurių prašoma pateikti informaciją, kompetentingai institucijai.

23 straipsnis

Bendrieji tyrimai

1. ESMA gali vykdyti su 22 straipsnio 1 dalyje nurodytais asmenimis susijusius tyrimus. Tuo tikslu ESMA įgalioti pareigūnai ir kiti asmenys turi įgaliojimus:
- (a) nagrinėti visus dokumentus, duomenis, procedūras ir visą kitą medžiagą, susijusią su jų užduočių vykdymu, neatsižvelgiant į laikmenas, kuriose jie saugomi;
 - (b) daryti ar gauti šių dokumentų, duomenų, procedūrų ir kitos medžiagos patvirtintas kopijas ar jų išrašus;
 - (c) pakviesti bet kurį 22 straipsnio 1 dalyje nurodytą asmenį arba jo atstovus ar darbuotojus, kad jie pateiktų paaiškinimus žodžiu arba raštu dėl faktų ar dokumentų, susijusių su patikrinimo dalyku ir tikslu, ir užrašyti atsakymus;
 - (d) apklausti visus kitus fizinius ar juridinius asmenis, kurie sutinka būti apklausti, siekiant gauti su tyrimo dalyku susijusios informacijos;
 - (e) reikalauti telefoninių pokalbių įrašų ir duomenų srauto duomenų.

2. Pareigūnai ir kiti asmenys, kuriuos ESMA įgaliojo atlikti 1 dalyje nurodytus tyrimus, savo įgaliojimais naudojami pateikę raštišką įgaliojimą, kuriame nurodomas tyrimo dalykas ir tikslas. Tame įgaliojime taip pat nurodomos 29 straipsnyje nustatytos periodiškai mokamos baudos, taikomos tais atvejais, jei reikalaujami dokumentai, duomenys, procedūros ar bet kuri kita medžiaga arba atsakymai į klausimus, užduotus 22 straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims, nepateikiami arba yra neišsamūs, taip pat nurodomos 28 straipsnyje nustatytos baudos, jei atsakymai į klausimus, užduotus 22 straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims, yra neteisingi arba klaidinantys.
3. 22 straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys privalo bendradarbiauti su ESMA sprendimu pradėtų tyrimų vykdytojais. Sprendime nurodomas tyrimo dalykas ir tikslas, 29 straipsnyje nustatytos periodiškai mokamos baudos, pagal Reglamentą (ES) Nr. 1095/2010 taikomos teisių gynimo priemonės bei teisė prašyti, kad sprendimą peržiūrėtų Teisingumo Teismas.
4. Likus pakankamai laiko iki 1 dalyje nurodyto tyrimo, ESMA praneša valstybės narės, kurioje turi būti vykdomas tyrimas, kompetentingai institucijai apie tyrimą ir nurodo įgaliotų asmenų tapatybę. Atitinkamos kompetentingos institucijos pareigūnai ESMA prašymu padeda tiems įgaliotiems asmenims atlikti savo pareigas. Atitinkamos kompetentingos institucijos pareigūnai pateikę prašymą taip pat gali dalyvauti tyrime.
5. Jeigu pagal taikomą nacionalinę teisę reikia gauti teisminės institucijos leidimą norint reikalauti 1 dalies e punkte nurodytų telefoninių pokalbių įrašų ir duomenų srauto duomenų, tokiam leidimui gauti pateikiamas prašymas. Prašymas išduoti tokį leidimą taip pat gali būti pateikiamas kaip atsargumo priemonė.
6. Jeigu nacionalinė teisminė institucija gauna prašymą dėl leidimo reikalauti pateikti 1 dalies e punkte nurodytus telefoninių pokalbių įrašus ir duomenų srauto duomenis, ta institucija patikrina:
 - (a) ar 3 dalyje nurodytas ESMA priimtas sprendimas yra autentiškas;
 - (b) ar taikytinos priemonės yra proporcingos, nėra savavališkos arba perteklinės.
7. Pagal 6 dalies b punktą nacionalinė teisminė institucija gali paprašyti, kad ESMA pateiktų išsamius paaiškinimus, ypač dėl pagrindo, kuriuo remdamasi ESMA įtaria, kad padaryta šio reglamento pažeidimų, dėl įtariamo pažeidimo sunkumo bei asmens, kurio atžvilgiu taikomos prievartos priemonės, dalyvavimo pobūdžio. Tačiau nacionalinė teisminė institucija netikrina paties tyrimo būtinumo ir nereikalauja, kad jai būtų pateikta ESMA byloje esanti informacija. ESMA sprendimo teisėtumą gali peržiūrėti tik Teisingumo Teismas Reglamente (ES) Nr. 1095/2010 nustatyta tvarka.

24 straipsnis

Patikrinimai vietoje

1. Siekdama vykdyti šiame reglamente nustatytas pareigas, ESMA gali atlikti visus būtinus patikrinimus vietoje bet kuriose 22 straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų verslo patalpose.
2. Pareigūnai ir kiti asmenys, kuriuos ESMA įgaliojo atlikti patikrinimą vietoje, gali patekti į visas asmenų, dėl kurių yra priimtas ESMA sprendimas atlikti tyrimą, verslo patalpas ir turi visus 23 straipsnio 1 dalyje išvardytus įgaliojimus. Jie taip pat yra

įgalioti užplombuoti bet kurias verslo patalpas ir apskaitos knygas ar dokumentus tokiu laikotarpiu ir tokia apimtimi, kokie būtini patikrinimui atlikti.

3. Likus pakankamai laiko iki patikrinimo, ESMA praneša apie patikrinimą valstybės narės, kurioje jis turi būti atliekamas, kompetentingai institucijai. Kai to reikia siekiant tinkamai atlikti patikrinimą ir užtikrinti jo efektyvumą, ESMA, informavusi atitinkamą kompetentingą instituciją, gali atlikti patikrinimą vietoje iš anksto apie tai neįspėjusi. Patikrinimai pagal šį straipsnį atliekami su sąlyga, kad atitinkama institucija patvirtino, jog jiems neprieštarauja.
4. Pareigūnai ir kiti asmenys, kuriuos ESMA įgaliojo atlikti patikrinimą vietoje, savo įgaliojimais naudojami pateikę raštišką įgaliojimą, kuriame nurodomas patikrinimo dalykas bei tikslas ir 33 straipsnyje nustatytos periodiškai mokamos baudos, kurios taikomos, jei atitinkami asmenys neleidžia atlikti patikrinimo.
5. 23 straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys bendradarbiauja su ESMA sprendimu nurodytų patikrinimų vietoje vykdytojais. Sprendime nurodomas patikrinimo dalykas ir tikslas, nustatoma data, kada jis turi prasidėti, ir nurodomos 29 straipsnyje nustatytos periodiškai mokamos baudos, pagal Reglamentą (ES) Nr. 1095/2010 taikomos teisių gynimo priemonės bei teisė prašyti, kad sprendimas būtų peržiūrėtas Teisingumo Teisme.
6. Valstybės narės, kurioje turi būti atliekamas patikrinimas, kompetentingos institucijos pareigūnai bei jos įgalioti ar paskirti asmenys ESMA prašymu aktyviai padeda ESMA įgaliotiems pareigūnams ir kitiems asmenims. Atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos pareigūnai taip pat gali dalyvauti patikrinimuose vietoje.
7. ESMA taip pat gali prašyti kompetentingų institucijų jos vardu atlikti specifines tiriamojo pobūdžio užduotis ir patikrinimus vietoje, kaip numatyta šiame straipsnyje ir 23 straipsnio 1 dalyje.
8. Jei ESMA įgalioti pareigūnai ir kiti lydinčiai asmenys nustato, kad asmuo nesutinka, kad būtų atliktas pagal šį straipsnį reikalaujamas patikrinimas, atitinkamos valstybės narės kompetentinga institucija suteikia jiems būtiną paramą, atitinkamais atvejais prašydama policijos ar kitos lygiavertės teisėsaugos institucijos paramos, kad jie galėtų atlikti patikrinimą vietoje.
9. Jei 1 dalyje numatytam patikrinimui vietoje atlikti arba 7 dalyje numatytai paramai suteikti pagal nacionalinę teisę reikia teisminės institucijos leidimo, tokiam leidimui gauti pateikiamas prašymas. Prašymas išduoti tokį leidimą taip pat gali būti pateikiamas kaip atsargumo priemonė.
10. Jeigu nacionalinė teisminė institucija gauna prašymą leisti atlikti 1 dalyje nurodytą patikrinimą vietoje arba suteikti 7 dalyje nurodytą paramą, ta institucija patikrina:
 - (a) ar 4 dalyje nurodytas ESMA priimtas sprendimas yra autentiškas;
 - (b) ar taikytinos priemonės yra proporcingos, nėra savavališkos arba perteklinės.
11. Pagal 10 straipsnio b punktą nacionalinė teisminė institucija gali paprašyti, kad ESMA pateiktų išsamius paaiškinimus, ypač dėl pagrindo, kuriuo remdamasi ESMA įtaria, kad padaryta šio reglamento pažeidimų, dėl įtariamo pažeidimo sunkumo bei asmens, kurio atžvilgiu taikomos prievartos priemonės, dalyvavimo pobūdžio. Tačiau nacionalinė teisminė institucija netikrina paties tyrimo būtinumo ir nereikalauja, kad jai būtų pateikta ESMA byloje esanti informacija. ESMA

sprendimo teisėtumą gali peržiūrėti tik Teisingumo Teismas Reglamente (ES) Nr. 1095/2010 nustatyta tvarka.

25 straipsnis

Keitimasis informacija

ESMA ir kompetentingos institucijos nedelsdamos teikia vienos kitoms informaciją, būtiną jų pareigoms pagal šį reglamentą vykdyti.

26 straipsnis

Profesinė paslaptis

Direktyvos 2014/65/ES 76 straipsnyje nurodyta pareiga saugoti profesinę paslaptį taikoma ESMA ir visiems asmenims, kurie dirba ar dirbo ESMA ar kitiems asmenims, kuriems ESMA perdavė užduotis, įskaitant ESMA samdomus auditorius ir ekspertus.

27 straipsnis

ESMA taikomos priežiūros priemonės

1. Kai ESMA nustato, kad 22 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytas asmuo padarė kurį nors iš I–V skyriuose nurodytų pažeidimų, ji imasi vieno ar kelių iš šių veiksmų:
 - (a) priima sprendimą, kuriuo pareikalauja, kad asmuo nutrauktų pažeidimą;
 - (b) priima sprendimą skirti baudas arba periodiškai mokamas baudas pagal 28 ir 29 straipsnius;
 - (c) skelbia viešus pranešimus;
 - (d) skelbia perspėjimus.
2. Imdamasi 1 dalyje nurodytų veiksmų, ESMA atsižvelgia į pažeidimo pobūdį ir sunkumą pagal šiuos kriterijus:
 - (a) pažeidimo trukmę ir dažnumą;
 - (b) tai, ar pažeidimas buvo finansinio nusikaltimo priežastis, dėl pažeidimo buvo lengviau jį padaryti arba finansinis nusikaltimas kitaip sietinas su pažeidimu;
 - (c) tai, ar pažeidimas padarytas tyčia ar dėl aplaidumo;
 - (d) už pažeidimą atsakingo asmens atsakomybės laipsnį;
 - (e) už pažeidimą atsakingo asmens finansinį pajėgumą, kuris nustatomas pagal atsakingo juridinio asmens bendrą apyvartą arba atsakingo fizinio asmens metines pajamas ir grynąjį turtą;
 - (f) pažeidimo poveikį investuotojų interesams;
 - (g) už pažeidimą atsakingo asmens dėl pažeidimo gauto pelno ar išvengtų nuostolių arba trečiųjų šalių patirtų nuostolių dydį, jeigu juos įmanoma nustatyti;
 - (h) už pažeidimą atsakingo asmens bendradarbiavimo su ESMA lygį, nedarant poveikio poreikiui užtikrinti, kad toks asmuo grąžintų gautą pelną ar atlygintų išvengtus nuostolius;
 - (i) už pažeidimą atsakingo asmens anksčiau padarytus pažeidimus;

- (j) priemonės, kurių po pažeidimo ėmėsi už pažeidimą atsakingas asmuo, kad pažeidimas nepasikartotų.
- 3. ESMA nedelsdama praneša už pažeidimą atsakingam asmeniui apie tai, kokių veiksmų imtasi pagal 1 dalį, ir apie juos praneša susijusių valstybių narių kompetentingoms institucijoms ir Komisijai. Apie visus tokius sprendimus ESMA viešai paskelbia savo interneto svetainėje per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo dienos.
- 4. 3 dalyje nurodytas viešo skelbimo priemonės sudaro bent:
 - (a) pareiškimas, kuriuo patvirtinama už pažeidimą atsakingo asmens teisė sprendimą skųsti;
 - (b) jei reikia, pareiškimas, kuriuo patvirtinama, kad skundas pateiktas, ir nurodoma, kad toks skundas neturi sprendimo taikymą stabdančio poveikio;
 - (c) pareiškimas, kuriuo patvirtinama, kad ESMA Apeliacinė taryba pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 60 straipsnio 3 dalį gali sustabdyti ginčijamo sprendimo taikymą.

II SKIRSNIS

ADMINISTRACINĖS SANKCIJOS IR KITOS PRIEMONĖS

28 straipsnis

Baudos

- 1. Kai ESMA pagal 31 straipsnio 5 dalį nustato, kad asmuo tyčia ar dėl aplaidumo padarė kurį nors iš I–V skyriuose išvardytų pažeidimų, ji pagal 3 dalį priima sprendimą skirti baudą.
- 2. Pažeidimas laikomas padarytu tyčia, jei ESMA nustato objektyvių veiksmų, iš kurių matyti, kad darydamas pažeidimą asmuo veikė sąmoningai.
- 3. 1 dalyje nurodyta didžiausia suma yra ne didesnė kaip 5 proc. sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo metinės apyvartos per kalendorinius metus.
- 4. Pagal 1 dalį nustatydama baudos dydį, ESMA atsižvelgia į 27 straipsnio 2 dalyje išdėstytus kriterijus.

29 straipsnis

Periodiškai mokamos baudos

- 1. ESMA savo sprendimu skiria periodiškai mokamas baudas siekdama:
 - (a) pagal 23 straipsnį priimtu sprendimu priversti asmenį nutraukti pažeidimą;
 - (b) priversti 22 straipsnio 1 dalyje nurodytą asmenį:
 - i) pateikti išsamią informaciją, kurios reikalauja pagal 22 straipsnį priimtu sprendimu;
 - ii) bendradarbiauti su tyrimo vykdytojais ir visų pirma pateikti reikalaujamus išsamius dokumentus, duomenis, procedūras arba bet kokią kitą reikalaujamą medžiagą, taip pat papildyti ir pataisyti kitą informaciją, pateiktą atliekant tyrimą, kuris pradėtas remiantis pagal 23 straipsnį priimtu sprendimu;

- iii) bendradarbiauti su patikrinimo vietoje, kurį nurodyta atlikti pagal 24 straipsnį priimtu sprendimu, vykdytojais.
- 2. Periodiškai mokama bauda yra veiksminga ir proporcinga. Periodiškai mokama bauda skiriama už kiekvieną uždelstą dieną.
- 3. Nepaisant 2 dalies, periodiškai mokamų baudų dydis yra 3 proc. ankstesnių finansinių metų vidutinės dienos apyvartos, o fizinių asmenų atveju – 2 proc. ankstesnių kalendorinių metų vidutinių dienos pajamų. Jos skaičiuojamos nuo sprendime dėl periodiškai mokamos baudos skyrimo nustatytos dienos.
- 4. Periodiškai mokamos baudos skiriamos ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui nuo pranešimo apie ESMA sprendimą. Šiam laikotarpiui pasibaigus ESMA peržiūri šią priemonę.

30 straipsnis

Baudų ir periodiškai mokamų baudų paskelbimas, pobūdis, mokėjimo užtikrinimas ir paskyrimas

1. ESMA viešai paskelbia apie kiekvieną baudą ir periodiškai mokamą baudą, paskirtą pagal 28 ir 29 straipsnius, išskyrus atvejus, kai toks viešas paskelbimas sukeltų didelį pavoją finansų rinkoms arba pernelyg pakenktų dalyvaujančioms šalims. Tokiu būdu neskelbiami asmens duomenys, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 2016/679¹⁶.
2. Pagal 34 ir 35 straipsnius paskirtos baudos ir periodiškai mokamos baudos yra administracinio pobūdžio.
3. Jei ESMA priima sprendimą neskirti baudos arba periodiškai mokamos baudos, ji apie tai praneša Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir atitinkamos valstybės narės kompetentingoms institucijoms bei nurodo savo sprendimo priežastis.
4. Užtikrinama, kad pagal 28 ir 29 straipsnius paskirtos baudos ir periodiškai mokamos baudos būtų sumokėtos.
5. Mokėjimo užtikrinimą reglamentuoja civilinio proceso taisyklės, galiojančios valstybės teritorijoje, kurioje jis užtikrinamas.
6. Baudų ir periodiškai mokamų baudų sumos skiriamos į Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą.

31 straipsnis

Priežiūros priemonių nustatymo ir baudų skyrimo procedūros taisyklės

1. Jei, vykdydama šiame reglamente numatytas pareigas, ESMA nustato pagrįstų požymių, jog galbūt egzistuoja vieno ar daugiau I–V skyriuose išvardytų pažeidimų padarymo faktų, ESMA savo viduje paskiria nepriklausomą už tyrimą atsakingą pareigūną šiam atvejui tirti. Paskirtasis pareigūnas tiesiogiai ar netiesiogiai nedalyvauja ar nedalyvavo prižiūrint atitinkamą duomenų teikimo paslaugų teikėją ar išduodant jam veiklos leidimą, ir savo funkcijas vykdo nepriklausomai nuo ESMA.
2. 1 dalyje nurodytas už tyrimą atsakingas pareigūnas tiria įtariamus pažeidimus, atsižvelgdamas į visas asmenų, dėl kurių atliekami tyrimai, pastabas, ir pateikia ESMA išsamią bylą su savo išvadomis.

¹⁶ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

3. Kad už tyrimą atsakingas pareigūnas galėtų vykdyti savo užduotis, jam suteikiami įgaliojimai prašyti informacijos pagal 22 straipsnį ir atlikti tyrimus bei patikrinimus vietoje pagal 23 ir 24 straipsnius.
4. Vykdydamas savo užduotis, už tyrimą atsakingas pareigūnas gali susipažinti su visais dokumentais ir informacija, kuriuos ESMA surinko vykdydama priežiūros veiklą.
5. Užbaigęs tyrimą ir prieš pateikdamas ESMA bylą su savo išvadomis, už tyrimą atsakingas pareigūnas asmenims, dėl kurių atliekami tyrimai, suteikia galimybę būti išklausytiems tais klausimais, dėl kurių atliekamas tyrimas. Už tyrimą atsakingas pareigūnas savo išvadas grindžia tik tais faktais, dėl kurių atitinkami asmenys galėjo pateikti pastabų.
6. Atliekant tyrimus pagal šį straipsnį visapusiškai gerbiamos atitinkamų asmenų teisės į gynybą.
7. Pateikęs bylą su savo išvadomis ESMA, už tyrimą atsakingas pareigūnas informuoja asmenis, dėl kurių atliekami tyrimai. Asmenys, dėl kurių atliekami tyrimai, turi teisę susipažinti su byla, atsižvelgiant į kitų asmenų teisėtą interesą apsaugoti savo verslo paslaptis. Teisė susipažinti su byla netaikoma konfidencialiai informacijai, kuri daro poveikį trečiosioms šalims.
8. Remdamasi byla, kurioje pateiktos už tyrimą atsakingo pareigūno išvados, ir pagal 32 straipsnį asmenų, dėl kurių atliekami tyrimai, prašymu tų asmenų išklausiusi, ESMA nusprendžia, ar asmenys, dėl kurių atliekami tyrimai, padarė vieną ar kelis iš I–V skyriuose nurodytų pažeidimų ir, jeigu taip, taiko priežiūros priemonę pagal 31 straipsnį.
9. Už tyrimą atsakingas pareigūnas nedalyvauja ESMA svarstymuose ar jokių kitu būdu nesikiša į ESMA sprendimų priėmimo procesą.
10. Pagal 37 straipsnį Komisija [įrašyti datą praėjus 24 mėnesiams nuo įsigaliojimo datos] priima deleguotuosius aktus, kuriuose patikslina procedūrines naudojimosi įgaliojimu skirti baudas ar periodiškai mokamas baudas taisykles, įskaitant nuostatas dėl teisių į gynybą, laiko nuostatas ir baudų ar periodiškai mokamų baudų surinkimo nuostatas, baudų bei periodiškai mokamų baudų skyrimo ir jų mokėjimo užtikrinimo senaties terminus.
11. Vykdydama šiame reglamente numatytas pareigas ir nustąčiusi pagrįstų požymių, jog galbūt egzistuoja baudžiamųjų veikų padarymo faktų, ESMA perduoda baudžiamosios atsakomybės klausimus spręsti atitinkamoms nacionalinėms valdžios institucijoms. Be to, ESMA neskiria baudų ar periodiškai mokamų baudų tais atvejais, kai ankstesnis išteisinamasis ar apkaltinamasis nuosprendis, priimtas dėl tokio paties fakto ar faktų, kurie iš esmės yra tokie patys, pasibaigus pagal nacionalinę teisę vykdomam baudžiamajam procesui jau įgavo *res judicata* galią.

32 straipsnis

Atitinkamų asmenų išklausymas

1. Prieš priimdama sprendimą pagal 27, 28 ir 29 straipsnius, asmenims, dėl kurių vyksta procedūra, ESMA suteikia galimybę pateikti pastabų dėl jos išvadų. ESMA savo sprendimus grindžia tik tomis išvadomis, dėl kurių asmenys, dėl kurių vyksta procedūra, galėjo pateikti pastabų.
2. Pirma pastraipa netaikoma, jei būtina imtis skubių veiksmų, kad nebūtų padaryta didelė ir neišvengiama žala finansų sistemai. Tokiu atveju ESMA gali priimti laikiną

sprendimą, o atitinkamiems asmenims suteikti galimybę būti išklausytiems kuo greičiau po sprendimo priėmimo.

3. Per procedūrą visapusiškai gerbiamos asmenų, dėl kurių atliekami tyrimai, teisės į gynybą. Jie turi teisę susipažinti su ESMA byla, atsižvelgiant į kitų asmenų teisėtą interesą apsaugoti savo verslo paslaptis. Teisė susipažinti su turimais duomenimis netaikoma konfidencialiai informacijai arba ESMA vidaus parengiamiesiems dokumentams.

33 straipsnis

Sprendimų peržiūra Teisingumo Teisme

Teisingumo Teismas turi neribotą jurisdikciją peržiūrėti sprendimus, kuriais ESMA paskyrė baudą arba periodiškai mokamą baudą, arba paskyrė bet kurią kitą sankciją ar administracinę priemonę pagal šį reglamentą. Jis paskirtą baudą arba periodiškai mokamą baudą gali panaikinti, sumažinti arba padidinti.

34 straipsnis

Veiklos leidimų ir priežiūros mokesčiai

1. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams ESMA taiko mokesčius pagal šį reglamentą ir pagal deleguotuosius aktus, priimtus pagal 3 dalį. Tais mokesčiais padengiamos ESMA išlaidos, susijusios su veiklos leidimų išdavimu sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams ir jų priežiūra, taip pat atlyginamos išlaidos, kurių kompetentingos institucijos gali patirti atlikdamos darbą pagal šį reglamentą, ypač kurias nors užduotis perdavus pagal 35 straipsnį.
2. Mokesčio, surenkamo iš konkretaus sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo, suma apribojama suma, kuri yra proporcinga sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo veiklos dydžiui.
3. Komisija pagal 37 straipsnį priima deleguotuosius aktus [Leidinių biurui: įrašyti datą praėjus 24 mėnesiams nuo įsigaliojimo datos], kuriuose išsamiai nustato mokesčių rūšis, už ką jie mokami, mokesčių dydžius ir mokėjimo būdą, taip pat didžiausios sumos, kuria gali apmokestinti ESMA, vienam subjektui apskaičiavimo metodiką pagal 2 dalį.

35 straipsnis

ESMA užduočių perdavimas kompetentingoms institucijoms

1. Jei to reikia priežiūros užduočiai tinkamai atlikti, laikydamasi pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 16 straipsnį ESMA paskelbtų gairių, ESMA gali perduoti konkrečias priežiūros užduotis valstybės narės kompetentingai institucijai. Tokios konkrečios priežiūros užduotys visų pirma gali apimti įgaliojimą vykdyti prašymus pateikti informaciją pagal 22 straipsnį ir atlikti tyrimus bei patikrinimus vietoje pagal 23 ir 24 straipsnius.
2. Prieš perduodama užduotį, ESMA konsultuojasi su atitinkama kompetentinga institucija dėl:
 - (a) ketinamos perduoti užduoties masto;
 - (b) ketinamos perduoti užduoties atlikimo tvarkaraščio ir
 - (c) būtinos informacijos, kurią turi perduoti ESMA ir kuri turi būti jai perduota.

3. Pagal 34 straipsnio 3 dalį Komisijos priimtas mokesčių taisyklės ESMA atlygina kompetentingai institucijai išlaidas, kurias kompetentinga institucija patyrė vykdydama perduotas užduotis.
4. ESMA peržiūri 1 dalyje nurodytą sprendimą reikiamu periodiškumu. Užduočių perdavimas gali būti atšauktas bet kuriuo metu.

36 straipsnis

Duomenų apsauga

1. Tvarkydamos asmens duomenis pagal šį reglamentą, kompetentingos institucijos šiame reglamente numatytas užduotis atlieka pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679.
2. Tvarkydama asmens duomenis pagal šį reglamentą, ESMA laikosi Reglamento (EB) Nr. 45/2001.

VII skyrius

Deleguotieji aktai

37 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 3 straipsnio 2 dalyje, 6 straipsnio 4 dalyje, 7 straipsnio 7 dalyje, 10 straipsnio 10 dalyje, 15 straipsnio 6 dalyje, 16 straipsnio 9 dalyje, 31 straipsnio 10 dalyje ir 34 straipsnio 3 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo [Leidinių biurui: įrašyti šio reglamento įsigaliojimo datą].
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 3 straipsnio 2 dalyje, 6 straipsnio 4 dalyje, 7 straipsnio 7 dalyje, 10 straipsnio 10 dalyje, 15 straipsnio 6 dalyje, 16 straipsnio 9 dalyje, 31 straipsnio 10 dalyje ir 34 straipsnio 3 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po sprendimo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio bet kurių jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 3 straipsnio 2 dalį, 6 straipsnio 4 dalį, 7 straipsnio 7 dalį, 10 straipsnio 10 dalį, 15 straipsnio 6 dalį, 16 straipsnio 9 dalį, 31 straipsnio 10 dalį ir 34 straipsnio 3 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per tris mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų

nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas trimis mėnesiais.

VIII skyrius

Baigiamosios nuostatos

38 straipsnis

Ataskaita

1. Iki [Leidinių biurui: įrašyti datą – 24 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija, pasikonsultavusi su ESMA, pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai šio reglamento taikymo ataskaitą ir prireikus pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.
2. Ataskaitoje vertinami šie dalykai:
 - (a) tai, kaip Sąjungoje veikia sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų rinka, įskaitant rinkos plėtrą ir tendencijas, atsižvelgiant į ESMA sukaupią priežiūros patirtį, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų, kuriems ESMA išdavė veiklos leidimą, skaičių ir joms tenkančią rinkos dalį, be kita ko, išnagrinėjant, ar reikia keisti šiame reglamente pateiktas apibrėžtis ir ar paslaugų, kurias apima šis reglamentas, mastas išlieka tinkamas;
 - (b) šio reglamento poveikis tinkamam sutelktinio finansavimo paslaugų vidaus rinkos veikimui, be kita ko, poveikis MVĮ galimybėms gauti finansavimą ir investuotojams bei kitų kategorijų asmenims, kuriems tos paslaugos turi poveikį;
 - (c) technologinių inovacijų įgyvendinimas sutelktinio finansavimo sektoriuje, įskaitant naujų novatoriškų verslo modelių ir technologijų taikymą;
 - (d) ar 2 straipsnio 2 dalies d punkte nustatyta riba išlieka tinkama siekiant šiame reglamente nustatytų tikslų;
 - (e) poveikis, kurį turi nacionaliniai įstatymai ir kiti teisės aktai, kuriais reglamentuojami sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų rinkodaros pranešimai, laisvei teikti paslaugas, konkurencijai ir investuotojų apsaugai;
 - (f) administracinių sankcijų taikymas, ypač bet koks poreikis labiau suderinti administracines sankcijas, nustatomas už šio reglamento pažeidimą.
 - (g) būtinybė įpareigoti sutelktinio finansavimo teikėjus laikytis nacionalinių nuostatų, kuriomis įgyvendinamos Direktyvos (ES) 2015/849 nuostatos dėl pinigų plovimo ar teroristų finansavimo, bei įpareigojimo proporcingumas, ir tokius sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjus įrašyti į įpareigotųjų subjektų sąrašą siekiant Direktyvos (ES) 2015/849 tikslų.

39 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo [Leidinių biurui: įrašyti datą praėjus 12 mėnesių nuo įsigaliojimo datos].

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

- 1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas
- 1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje
- 1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis
- 1.4. Tikslas (-ai)
- 1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas
- 1.6. Trukmė ir finansinis poveikis
- 1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)

2. VALDYMO PRIEMONĖS

- 2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės
- 2.2. Valdymo ir kontrolės sistema
- 2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

- 3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)
- 3.2. Numatomas poveikis išlaidoms
 - 3.2.1. *Numatomo poveikio išlaidoms santrauka*
 - 3.2.2. *Numatomas poveikis veiklos asignavimams*
 - 3.2.3. *Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams*
 - 3.2.4. *Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa*
 - 3.2.5. *Trečiųjų šalių įnašai*
- 3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos sutelktinio finansavimo paslaugų verslui teikėjų

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)

Politikos sritis: finansinis stabilumas, finansinės paslaugos ir kapitalo rinkų sąjunga

Veikla: kapitalo rinkų sąjunga

1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis

☒ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone**

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone, kuri bus priimta įgyvendinus bandomąjį projektą ir (arba) atlikus parengiamuosius veiksmus**¹⁷

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **esamos priemonės galiojimo pratęsimu**

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **priemone, perorientuota į naują priemonę**

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. Komisijos daugiametis (-čiai) strateginis (-iai) tikslas (-ai), kurio (-ių) siekiama šiuo pasiūlymu (šia iniciatyva)

Padėti kurti stipresnę ir teisingesnę vidaus rinką, turinčią stipresnį pramonės pagrindą

1.4.2. Konkretus (-ūs) tikslas (-i)

Konkretus tikslas:

1. sudaryti platformų plėtros sąlygas,
2. didinti platformų vientisumą,
3. didinti platformų skaidrumą investuotojams.

¹⁷

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 54 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

1.4.3. *Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis*

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

1. Europos sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai gali vykdyti savo pagrindinę veiklą visose valstybėse narėse ir būti projektų tarpininkai visoje ES.
2. Stiprinamas investuotojų pasitikėjimas, visų pirma vertinant platformas ir investuojant tarpvalstybiniu mastu.

1.4.4. *Rezultatų ir poveikio rodikliai*

Nurodyti pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo stebėjimo rodiklius.

Komisijos tarnybos stebės pasirinktos politikos galimybės poveikį remdamosi toliau pateikiamu nebaigtiniu rodiklių sąrašu.

1. Poveikis platformoms:

- a. šalių, kurių platformos dalyvauja, skaičius,
- b. sutelktinio finansavimo sandorių ES šalyse metinis skaičius,
- c. investuotojų bazė pagal investuotojų rūšį,
- d. tarpvalstybiniu mastu finansuotų projektų skaičius, mastas ir rūšis,
- e. tarpvalstybinių investicijų srautų mastas.

2. Tiesioginės išlaidos:

- a. licencijų mokesčiai,
- b. priežiūros ir reguliavimo mokesčiai,
- c. vykdymo užtikrinimo išlaidos.

3. Netiesioginės išlaidos ir (arba) nauda:

- a. mokesčių, sumokėtų norint finansuoti projektus ir (arba) investuoti, pokyčiai,
- b. vidutinio įnašų dydžio pokyčiai.

1.5. **Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas**

1.5.1. *Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai*

Šis pasiūlymas turėtų padėti spręsti šiuos uždavinius:

1) bendrosios rinkos: sutelktinio finansavimo platformos labai priklauso nuo tinklo poveikio. Mastas ne tik didina verslo modelių gyvybingumą, bet taip pat teikia daugiau naudos platformų naudotojams – investuotojams ir projektų savininkams. Dabar dėl sutelktinio finansavimo platformų kyla didelių sunkumų, kai veiklą bandoma plėsti kitose ES valstybėse narėse, todėl jų veikla daugiausia vykdoma neperžengiant nacionalinių sienų. Ši iniciatyva suteiks galimybę dėl platformų, kurių veiklą norima vykdyti ES lygmeniu, teikti prašymą Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai dėl Europos sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjo licencijos, kuri tiekėjams leis sklandžiai teikti paslaugas visoje bendrojoje rinkoje.

2) sektoriaus vientisumo ir saugos: sutelktinis finansavimas dar nėra įsitvirtinęs kaip patikimas ir brandus sektorius, ir investuotojai ypač atsargiai investuoja tarpvalstybiniu mastu. Tai iš dalies yra dėl to, kad įvairios valstybės narės priima skirtingus taisyklių rinkinius ir atsiranda netikrumas dėl apsaugos priemonių taikymo, taikomo išsamaus patikrinimo ir tikrinimo lygio.

Šia iniciatyva bus nustatytas atpažįstamas Europos ženklas, kuris užtikrins skaidrią ir saugią aplinką lėšų tarpininkams ir investuotojai galės dėmesį sutelkti į projektą, kuriuos jie nori paremti, gyvybingumą.

- 1.5.2. *Papildoma Sąjungos dalyvavimo nauda (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu saugumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „papildoma Sąjungos dalyvavimo nauda“ – tai Sąjungos intervencijos vertė, gaunama papildomai, be vertės, kurią antraip užtikrintų pačios valstybės narės.*

ES veiksmams būtų iš esmės supaprastinta sudėtinga sistema, sumažinta finansinė ir administracinė našta visoms pagrindinėms suinteresuotosioms šalims, t. y. sutelktinio finansavimo platformoms, projektų savininkams ir investuotojams, ir kartu užtikrinamos vienodos sąlygos visiems paslaugų teikėjams, kurie naudoja tą patį ES ženklą. Be to, suderintos pradžios taisyklės, veiklos sąlygos ir skaidrumo taisyklės visiems susijusiems dalyviams būtų akivaizdžiai naudingos investuotojų apsaugai ir finansiniam stabilumui. Derinant esminius sutelktinio finansavimo platformos požymius, šiuo pasiūlymu siekiama sukurti vienodą sistemą: apibrėžti tokią sutelktinio finansavimo veiklą, aiškiai nustatyti bendras taisykles konkrečiose srityse.

Atsižvelgiant į naujus įrodymus, sukaupius per konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis ir išorės tyrimus, veiksmų imtis reikia dabar. ES lygmens veiksmų tikslas – padėti veiksmingai ir efektyviai plėtoti sutelktinio finansavimo paslaugas ES, apsaugoti investuotojus, finansų sistemos veiksmingumą ir stabilumą dėl Sąjungos ekonomikos, jos piliečių ir įmonių. Prie Komisijos pasiūlymo pridėdamas poveikio vertinimas padeda geriau suprasti, kodėl šių tikslų geriau siekti Sąjungos lygmeniu.

- 1.5.3. *Panašios patirties išvados*

Naujos iniciatyvos

- 1.5.4. *Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

Šio pasiūlymo tikslai dera su keliomis kitomis pagrindinėmis ES politikos kryptimis ir vykdoma veikla, t. y. kapitalo rinkų sąjunga, iniciatyva „FinTech“ ir bendrąja skaitmenine rinka.

1.6. Trukmė ir finansinis poveikis

☐ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė ribota**:

- ☐ pasiūlymas (iniciatyva) galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD];
- ☐ finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM.

☒ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė neribota**:

- įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,
- vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)¹⁸

☐ **Tiesioginis valdymas**, vykdomas Komisijos:

- ☐ vykdomųjų įstaigų

☐ **Pasidalijamasis valdymas** kartu su valstybėmis narėmis

☒ **Netiesioginis valdymas**, biudžeto vykdymo užduotis perduodant:

- ☐ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
- ☐ EIB arba Europos investicijų fondui;
- ☒ įstaigoms, nurodytoms 208 ir 209 straipsniuose;
- ☐ viešosios teisės įstaigoms;
- ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė, veikiančioms viešųjų paslaugų srityje, jeigu jos pateikia pakankamų finansinių garantijų;
- ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamų finansinių garantijų;
- ☐ asmenims, kuriems pavestas konkrečių BUSP veiksmų vykdymas pagal ES sutarties V antraštinę dalį, ir kurie nurodyti atitinkamame pagrindiniame teisės akte.

Pastabos

nėra duomenų

¹⁸

Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Pagal jau taikomą tvarką Europos priežiūros institucijos (EPI) reguliariai rengia savo veiklos ataskaitas (įskaitant vidaus ataskaitas vyresniajai vadovybei, ataskaitas valdybai ir tarybai ir metines ataskaitas. Be to, Audito Rūmai ir Komisijos Vidaus audito tarnyba atlieka jų išteklių naudojimo ir veiklos rezultatų auditą. Į pasiūlymą įtrauktų veiksmų stebėseną ir atsiskaitymas už juos atitiks jau taikomus ir naujus dėl šio pasiūlymo atsiradusius reikalavimus.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema

2.2.1. Nustatyta rizika

Atsižvelgiant į nedidelį rinkos mastą, tikslinę paramą mažosioms įmonėms ankstyvuoju etapu, nenustatyta jokios ekonominės, finansinio stabilumo ar kitos rizikos. Pažymėtina, kad projektai, dėl kurių tarpininkaujama sutelktinio finansavimo platformose, yra labai rizikingi, tačiau tai parodoma rizikos perspėjimuose investuotojams ir kitomis apsaugos priemonėmis, taip užtikrinama, kad investuotojai būtų susipažinę su savo pasirinkta aplinka, kurios negalima palyginti su taupymo produktų aplinka, bet kuria sudaromos sąlygos remti įmones. Pačioms platformoms draudžiama dalyvauti investuojant arba teikiant šių siūlymų garantiją, jos tik padeda palengvinti sandorius tarp šalių.

2.2.2. Numatomas (-i) kontrolės metodas (-ai)

EPI reglamentuose numatytos valdymo ir kontrolės sistemos jau įdiegtos. EPI glaudžiai bendradarbiauja su Komisijos Vidaus audito tarnyba, siekdamas užtikrinti, kad visose vidaus kontrolės sistemos srityse būtų laikomasi tinkamų standartų. Tokia tvarka taip pat galios EPI atliekant savo vaidmenį pagal šį pasiūlymą.

Be to, kiekvienais finansiniais metais Europos Parlamentas, vadovaudamasis Tarybos rekomendacija, tvirtina EPI biudžeto vykdymo rezultatus.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones.

Siekiant kovoti su sukčiavimu, korupcija ir visa kita neteisėta veikla, EPI be jokių apribojimų taikomos 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų nuostatos.

EPI turi specialią kovos su sukčiavimu strategiją ir pagal ją parengtą veiksmų planą. Aktyvesni EPI veiksmai kovos su sukčiavimu srityje atitiks Finansinio reglamento taisyklės ir rekomendacijas (taikyti kovos su sukčiavimu priemones vykdant patikimą finansų valdymą), OLAF sukčiavimo prevencijos politiką, Komisijos kovos su sukčiavimu strategijos (COM(2011) 376) ir bendro požiūrio į ES decentralizuotas agentūras (2012 m. liepos mėn.) nuostatas ir su tuo susijusias veiksmų gaires.

Be to, EPI steigimo reglamentuose ir EPI finansiniuose reglamentuose išdėstytos EPI biudžeto vykdymo ir kontrolės nuostatos ir taikytinos finansinės taisyklės, įskaitant sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos taisyklės.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris [Išlaidų kategorija.....]	DA / NDA ¹⁹	ELPA šalių ²⁰	šalių kandidačių ²¹	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
1a	12 02 06 ESMA	DA / NDA	NE	NE	NE	NE

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris [Išlaidų kategorija..... ...]	DA / NDA	ELPA šalių	šalių kandidačių	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
[...]	[XX.YY.YY.YY] [...]	[...]	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

¹⁹ DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

²⁰ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

²¹ Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių šalių kandidačių.

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Numeris	[Išlaidų kategorija.....]
--	---------	------------------------------------

GD <.....>			2019 metai	2020 metai	N + 2 metai	N + 3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			IŠ VISO
1 antraštinė dalis. Veiklos asignavimai	Išipareigojimai	(1)	0,764	1,637						2,401
	Mokėjimai	(2)	0,764	1,637						2,401
2 antraštinė dalis.	Išipareigojimai	(1a)								
	Mokėjimai	(2a)								
3 antraštinė dalis.	Išipareigojimai	(3a)								
	Mokėjimai	(3b)								
IŠ VISO asignavimų ESMA	Išipareigojimai	= 1 + 1a + 3	0,764	1,637						2,401
	Mokėjimai	= 2 + 2 a + 3b	0,764	1,637						2,401

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	5	„Administracinės išlaidos“
--	----------	----------------------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2019 metai	2020 metai	N + 2 metai	N + 3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			IŠ VISO
GD <.....>									
•Žmogiškieji ištekliai		0,401	0,995						1,396
•Kitos administracinės išlaidos		0,091	0,236						0,327
IŠ VISO <.....> GD	Asignavimai								

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)								
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2019 metai	2020 metai	N + 2 metai	N + 3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–5 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai	0,764	1,637						2,401
	Mokėjimai	0,764	1,637						2,401

3.2.2. Numatomas poveikis [įstaigos] asignavimams

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir rezultatus			N metai		N + 1 metai		N + 2 metai		N + 3 metai		Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)						IŠ VISO	
	REZULTATAI																	
	Rūšis 22	Viduti nės sąnau dos	Skaiči us	Sąnau dos	Skaiči us	Sąnau dos	Skaiči us	Sąnau dos	Skaiči us	Sąnau dos	Skaiči us	Sąna udos	Skaiči us	Sąnau dos	Skaiči us	Sąnau dos	Bendr as skaiči us	Iš viso sąnaudų
1 KONKRETUS TIKSLAS ²³ ...																		
- Rezultatas																		
- Rezultatas																		
- Rezultatas																		
1 konkretaus tikslo tarpinė suma																		
2 KONKRETUS TIKSLAS ...																		
- Rezultatas																		
2 konkretaus tikslo tarpinė suma																		
IŠ VISO SĄNAUDŲ																		

²² Rezultatai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

²³ Kaip apibūdinta 1.4.2 skirsnyje „Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ...“

3.2.3. Numatomas poveikis [įstaigos] žmogiškiesiems ištekliams

3.2.3.1. Santrauka

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2019 metai	2020 metai	N + 2 metai	N + 3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			IŠ VISO
--	---------------	---------------	----------------	----------------	--	--	--	---------

Pareigūnai (AD lygio)	2	6						8
Pareigūnai (AST lygio)								
Sutartininkai	1	1						2
Laikinieji darbuotojai								
Deleguotieji nacionaliniai ekspertai								

IŠ VISO	3	7						
----------------	----------	----------	--	--	--	--	--	--

Numatomas poveikis darbuotojams (papildomi etato ekvivalentai). Etatų planas

Pareigų grupė ir lygis	N metai	N + 1 metai	N + 2 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)
AD16				
AD15				
AD14				
AD13				
AD12				
AD11				
AD10				
AD9				

AD8				
AD7				
AD6				
AD5				
Iš viso AD				
AST11				
AST10				
AST9				
AST8				
AST7				
AST6				
AST5				
AST4				
AST3				
AST2				
AST1				
Iš viso AST				
AST / SC 6				
AST / SC 5				
AST / SC 4				
AST / SC 3				
AST / SC 2				
AST / SC 1				
Iš viso AST / SC				
BENDRA SUMA				

Numatomas poveikis darbuotojams (papildomi darbuotojai). Išorės personalas

Sutartininkai	N metai	N + 1 metai	N + 2 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)
IV pareigų grupė				
III pareigų grupė				
II pareigų grupė				
I pareigų grupė				
Iš viso				

Deleguotieji nacionaliniai ekspertai	N metai	N + 1 metai	N + 2 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)
Iš viso				

Nurodyti numatomą įdarbinimo datą ir atitinkamai pataisyti sumą (jei įdarbinama liepos mėn.,
atsižvelgiama tik į 50 proc. vidutinių sąnaudų). Išsamesnį paaiškinimą reikėtų pateikti priede.

3.2.3.2. Numatomi pagrindinio GD žmogiškųjų išteklių poreikiai

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą nurodyti sveikaisiais skaičiais (arba ne smulkiau nei dešimtyjų tikslumu)

		2020 metai	N + 1 metai	N + 2 metai	N + 3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)								
XX 01 01 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)								
XX 01 01 02 (Delegacijos)								
XX 01 05 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)								
10 01 05 01 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)								
• Išorės darbuotojai (etato ekvivalentas)²⁴								
XX 01 02 01 (AC, END, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)								
XX 01 02 02 (AC, AL, END, INT ir JED atstovybėse)								
XX 01 04 yy ²⁵	- būstinėje ²⁶							
	- delegacijose							
XX 01 05 02 (AC, END, INT – netiesioginiai moksliniai tyrimai)								
10 01 05 02 (AC, END, INT – tiesioginiai moksliniai tyrimai)								

²⁴ AC = sutartininkai („Contract Staff“); AL = vietos darbuotojai („Local Staff“); END = deleguotieji nacionaliniai ekspertai („Seconded National Experts“); INT = agentūrų darbuotojai („agency staff“); JED = jaunesnieji atstovybės ekspertai („Junior Experts in Delegations“).

²⁵ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

²⁶ Paprastai struktūrinių fondų, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žuvininkystės fondo (EŽF) atveju.

Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)							
IŠ VISO							

XX yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	
Išorės darbuotojai	

V priedo 3 skirsnyje turėtų būti pateiktas etato ekvivalentų išlaidų apskaičiavimo aprašymas.

3.2.4. *Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa*

- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) atitinka dabartinę daugiametę finansinę programą.
- ☐ Atsižvelgiant į pasiūlymą (iniciatyvą), reikės pakeisti daugiametės finansinės programos atitinkamos išlaidų kategorijos programavimą.

Paašškinti, kaip reikia pakeisti programavimą, ir nurodyti atitinkamas biudžeto eilutes bei sumas.
--

- ☐ Įgyvendinant pasiūlymą (iniciatyvą) būtina taikyti lankstumo priemonę arba patikslinti daugiametę finansinę programą²⁷.

Paašškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes ir sumas.
--

²⁷ Žr. Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa, 11 ir 17 straipsnius.

3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

- ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio įplaukoms.
- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - ☐ nuosaviems ištekliams
 - ☐ įvairioms įplaukoms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto įplaukų eilutė	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ²⁸					Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)	
		N metai	N + 1 metai	N + 2 metai	N + 3 metai			
... straipsnis								

Įvairių asignuotųjų įplaukų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

[...]

Pasiūlymo dėl Reglamento dėl Europos sutelktinio finansavimo paslaugų verslui teikėjų finansinės teisės akto pasiūlymo pažymos **PRIEDAS**

Taikoma metodika ir svarbiausios pagrindinės prielaidos

Išlaidos, susijusios su Europos sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų ESMA išduodamais veiklos leidimais ir vykdoma priežiūra, apskaičiuotos pagal tris kategorijas: išlaidos darbuotojams, administracinės išlaidos ir veiklos išlaidos²⁹.

Remiantis preliminariais dabartiniais Komisijos skaičiavimais, Europos sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų veiklos leidimų suteikimo ir priežiūros užduotims 2019 m. prireiks 4 naujų darbuotojų, o 2020 m. – 9 papildomų darbuotojų. Jie papildytų darbuotojus, kurie šiuo metu dirba ESMA ir yra įtraukti į dabartinį ESMA biudžetą, gretas. Išlaidos būtų dengiamos iš ES biudžeto, kad neproporcingi mokesčiai netaptų našta kuriamoms įmonėms. Įmokos bus renkamos iš tuo metu leidimus gavusių Europos sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų, tačiau būtų taikoma viršutinė riba, kaip nurodyta pasiūlymo tekste.

Didinti darbuotojų skaičių būtina dėl papildomų užduočių, kurios šiuo reglamentu pavedamos ESMA ir yra susijusios su Europos sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų priežiūros koordinavimu:

- pasirengimas leidimų suteikimo procesui ir jo vykdymas;
- centrinio registro sukūrimas ir priežiūra;
- reglamente numatytų techninių standartų parengimas;
- pagrindinės informacijos apie investiciją dokumento peržiūra;
- pasirengimas imtis Europos sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų koordinavimo ir nuolatinės priežiūros;

²⁸ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 25 proc. surinkimo sąnaudų.

²⁹ Veiklos išlaidos taip pat apima vertimo raštu ir IT išlaidas.

- kasmetinis pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių stebėjimas ir susijusių ataskaitų teikimas.

Šios naujos užduotys išdėstytos siūlomame reglamente ir išsamiau aptariamos aiškinamajame memorandume. Be kita ko, jos apima, Europos sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų veiklos leidimų išdavimą ir registraciją, registruotų Europos sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų priežiūrą, dėl kurios reikia periodiškai palaikyti ryšius su priežiūros subjektų vadovybe ir (arba) darbuotojais, atsakinėti į klausimus, skundus ar tenkinti nacionalinių kompetentingų institucijų arba vartotojų prašymus, stebėti, kaip laikomasi Europos sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams taikomų reikalavimų, nustatytų Europos sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų reglamente, prašyti Europos sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų arba subjektų valdyme dalyvaujančių asmenų pateikti informaciją, rengti patikrinimus vietoje, nagrinėti įrašus ir išklausti asmenis, kurie kaltinami pažeidus reglamentą, išnagrinėti pagrindinės informacijos apie investiciją dokumentą pagal reglamente nustatytus reikalavimus ir reikiamus dokumentus išversti, bet tuo neapsiriboja. ESMA taip pat galėtų atlikti vaidmenį panaikindama Europos sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų veiklos leidimus ir imdamasi kitų priežiūros priemonių, kaip išvardyta Europos sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų reglamente.

Toliau pateikiamame skirsnyje peržiūros bendros papildomų išteklių apskaičiavimo, naujų darbuotojų išlaidų ir papildomos IT infrastruktūros prielaidos.

Bendrosios papildomų išteklių apskaičiavimo prielaidos

Apskaičiuojant papildomus išteklius remtasi toliau nurodytomis prielaidomis.

Daryta prielaida, kad reglamentas pradedamas taikyti 2019 m. ir šiuos metus ESMA skirs techninių reguliavimo standartų (TRS) projektams rengti ir techninėms konsultacijoms teikti, taip pat procesams ir procedūroms parengti. 2020 m., remiantis šiuo metu rinkoje esančių sutelktinio finansavimo platformų skaičiumi, jų dydžiu, veikla, bendromis rinkos sąlygomis ir platformų, per kurias jau bandyta veiklą vykdyti tarpvalstybiniu mastu, skaičiumi, apskaičiuota, kad ESMA prižiūrės apytiksliai 25 subjektus.

Manoma, kad papildomi etatai bus arba nuolatiniai darbuotojai, arba sutartininkai. Taip pat manoma, kad vidutinės bendros metinės nuolatinių darbuotojų išlaidos³⁰ bus 173 000 EUR, o sutartininkų – 86 000 EUR. Įtraukus pensijų ir įdarbinimo išlaidas, o su darbuotojais susijusias administracines ir veiklos išlaidas įrašius į atskirą kategoriją, toliau pateikiamoje lentelėje apibendrinamos visos metinės vidutinės išlaidos pagal darbuotojų kategoriją.

1 lentelė. Išlaidos darbuotojams

Darbuotojų kategorija	2019 m. bendros metinės vidutinės išlaidos darbuotojams (*)	2020 m. bendros metinės vidutinės išlaidos darbuotojams (*)
Pareigūnas	158 020 EUR	153 687 EUR

³⁰

Išskyrus pensijų ir įdarbinimo išlaidas, bet įtraukus su darbuotojais susijusias veiklos (pvz., komandiruočių išlaidas) ir administracines išlaidas (pvz., duomenų bazių, posėdžių, teisines).

Sutartininkas	85 640 EUR	72 640 EUR
---------------	------------	------------

(*) įskaitant: įdarbinimo išlaidas, darbo užmokestį ir išmokas, pensijų įmokas, kitas (mokymo, medicinos, mokyklų, darbuotojų valdymo) išlaidas. Su darbuotojais susijusios administracinės (pvz., komandiruočių) išlaidos ir veiklos (pvz., duomenų bazių, posėdžių, teisinės) išlaidos neįtraukiamos.

Papildomų darbuotojų poreikių apskaičiavimas

2 lentelėje parodomi numatomi darbuotojų ištekliai, kurių ESMA reikės, kad atliktų reglamente nustatytas funkcijas.

2 lentelė. Iš viso etatų ekvivalentu per metus

	2019 m.	2020 m.
AD	2	6
CA	1	1
Iš viso	3	7

Būsimieji poreikiai po 2020 m. bus apskaičiuoti ir paskirstyti atsižvelgiant į būsimą daugiametę finansinę programą.

Kitos išlaidos

Kitos išlaidos, kaip antai registro sukūrimo, duomenų bazių ir kt., įtrauktos į veiklos išlaidas (3 lentelė). Manoma, kad IT išlaidos 2019 m. ir 2020 m. bus po 250 000 EUR, o tada sumažės iki 50. Vertimo raštu išlaidos taip pat įtrauktos į veiklos išlaidų eilutę ir kasmet bus 350 000 EUR.

Bendros 2019–2020 m. išlaidų sumos

Atsižvelgiant į pirmiau išdėstytas prielaidas, bendra suma, apskaičiuota ESMA priežiūros ir veiklos leidimų užduotims atlikti 2019–2020 m., atskleidžiama toliau pateikiamoje lentelėje.

3 lentelė. Visos su ESMA susijusios išlaidos dėl ESMA veiklos, susijusios su Europos sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjais 2019–2020 m., EUR

	2019 m.	2020 m.
Išlaidos darbuotojams	401 680 EUR	994 760 EUR
Administracinės išlaidos	90 720 EUR	236 040 EUR
Veiklos išlaidos	271 600 EUR	656 200 EUR
Iš viso išlaidų	764 000 EUR	1 887 000 EUR
Iš licencijuotų subjektų surinkti mokesčiai	0	25 x 10 000 EUR

Bendras biudžetas	sektoriaus	0	250 000 EUR
Bendras biudžetui	poveikis ES	764 000 EUR	1 637 000 EUR